

CLEMENS XI PONT. MAX.

Arnoldus V. Waterhout fecit.

CONCILIUM

Provinciale five Nationale

A L B A N U M

Habitum Anno MDCCIII.

CLEMENTE XI.

PONT. MAX.

A L B A N O.

ROMÆ, Typis Sac. Congregationis de Propagandâ
Fide. Anno MDCCVI.

SUPERIORUM PERMISSU.

DECRETUM

SACRAE CONGREGATIONIS DE PROPAG.

F I D E.

IN Congregatione Generali habitâ die 18. Decembris 1703. referente R. P. D. Carolo Augustino Fabrono Secretario instantiam D. Archiepiscopi Antibarenfis Visitatoris Apostolici Albanîæ pro impressione Concilii Provincialis Albani in visitatione præfatæ Provinciæ celebrati, Sacra Congregatio Eminentissimos Colloredum, & Rubinum pro ejusdem Concilii revisione deputavit. In Congregatione verò habitâ die 28. Januarii 1704. jisdem Eminentissimis DD. referentibus revisum ab ipsis præfatum Concilium, dignumque inventum, quòd typis mandetur, Sacra Congregatio eorundem Eminentissimorum Dominorum sententiam probavit, & impressionem ejusdem Concilii fieri jussit in linguâ latinâ, & albanensi, typis, & expensis ejusdem Sacræ Congregationis. Datum ex ædibus dictæ Sacræ Congregationis die 14. Septembris 1705.

C. A. Fabronus Secretarius.

Loco ✕ Sigilli.

Imprimatur.

Card. Vicarius.

Imprimatur.

**F. Paulinus Bernardinus Ordinis Predic.
Sac. Palatii Apost. Magister.**

BEATISSIMO PATRI
C L E M E N T I
U N D E C I M O .

PONTIFICI MAXIMO.

VINCENTIUS ZMAJEVICH ARCHIEPISCOPUS
ANTIBARENSIS.

Debitæ subjectionis obsequium.

U S S I S T I B E A T I S -
S I M E P A T E R ,
*ut Albanæ Provinciæ
meæ Apostolicâ visita-
tione Ecclesias lustra-
rem . Jussis parvi , cir-
cuiui terram , perambulavi univer-
sam , vidi contritiones ejus . Vidi ,* Job. c. 2.
*proh dolor ! Principem quondam Pro-
vin-*

Thren. 1.
1.
Thren. 1.
4.
2. Reg. 1.
21.
Thren. 2.
3.
Thren. 2.
10.

*vinciarum factam sub tributo oppres-
sam Dominam Gentium doloris ama-
ritudine, abjectum clypeum fortium,
morum oliui, & antemurale fortitu-
dinis nostræ dissipatum. Vidi Gentes
ingressas Sanctuarium Dei, polluta
Templa, prophanata Altaria, vix lo-
cum ubi Populus convenire possit ad so-
lemnitatem. Vidi senes ullulantes,
Sacerdotes ministri Domini lugentes,
percussos Pastores, dispersas Oves in
invio errantes, pestem immaniter gras-
santem in omnes, & lue mortiferâ
longè, latèque debaccantem. Hæc vi-
di, & ingemui, conturbataque visce-
ra mea super afflictionem Populi mei,
in ipsis naufragantium Filiorum ca-
lamitatibus discindebantur. Propte-
rea, dixi, captivus ductus est Populus
meus, quia non habuit scientiam. Tot
misertus ærumnarum, tot immanis
pressuræ coactus angustiis, pro debito,
pro*

*pro viribus remedia non distuli ; majō-
 ra visitatione exposcebat necessitas , nec
 patiebatur dilationem . Potissima in
 Provincialis , sive Nationalis Concilii
 celebratione sita prospiciebam : hūc vi-
 res , hūc animum applicui , rem viri-
 bus majorem aggressus . At qui opera-
 tus est , cæteris Confratribus toto Chri-
 stiano Orbe diffusis , operatus est , &
 mihi inter Gentes ; nulla Pastoralis
 officii sollicitudo , nulla ingenioli debi-
 litas , sed qui mutat tempora , & mo-
 res , quique incrementum dat Deus ,
 tantæ molis negotium ad optatum fi-
 nem perduxit . Tuis auspiciis , BEA-
 TISSIME PATER , exultans
 Albana Natio post diuturnam secu-
 lorum revolutionem evigilat , & quæ
 veluti obliuiosâ quadam diu jacuit in-
 volutâ caligine , sub ALBANO
 PONTIFICE in lucem egressa ad
 aram pristinæ felicitatis cursum læta-
 bunda*

Ad Gal.
2. 8.

Dan. 2.
28.
1. Cor. 3.
7.

★ ★

bunda accelerat. Hanc Patriæ felicitatem dum PATRIS mens toto major Orbe, divinâ potissimum charitate, graviora auguratur, veluti in exultantis cordis gratulationes, Albanæ Nationis munera, Nationalis nempe, sive Provincialis Synodi Decreta ad Apostolicum Thronum, ad cælestis Cathedralam sapientiæ accedunt, ut si fortè quispiam ignorantie error obrepserit, Tuâ sententiâ corrigatur. Ego enim si quid cum Albanis Patribus erravi, Petri magisterium corrigendus libenter adeo, nec opprobrium vereor retractationis. Nihil nanque proficiunt lucubrationes nostræ, nullius sunt ponderis Decreta, nisi Petræ stabilitati innitantur, ac veluti ad Lydium probata lapidem, infallibili auctoritatis Tuæ Oraculo comprobentur. Excipe igitur, BEATISSIME PATER, Albanæ Nationis meæ, imò Tuæ potius,

Aug.

Petrus
Dam.
de act.
Mediol.

*tius, vota, submissionis obsequia, letitiae argumenta. Quae puncto, quae lima digna sint, ex immaculatâ Sacratissimi iudicii censurâ decerne: parva quippe munuscula, nostrae haud dissona paupertati, ex certissimo Divini Consilii Tui calculo in maxima coalescent. Interim Ego, cum cæteris Confratribus meis, & Albano Populo universo, comunibus votis Deum deprecor, ut **TE ALBANUM PONTIFICEM MAXIMUM** diu Ecclesiae, nobisque incolumem servet, ac felicibus semper foecundet, & provehat incrementis. Datum Perasti die X. Julii anno Domini MDCCIII.*

INDEX

PARTIUM, ET CAPITUM.

PARS PRIMA

- C**APUT Primum. De Professione
Fidei. pagina 9.
- Caput Secundum. De Apostatis. pa-
gina 13.
- Caput Tertium. De Christi Fidelibus, qui
licet Fidem non jejurarunt, publicè ta-
men Mahometicam sectam, & secretò
Christianam Religionem profitentur.
pag. 15.
- Caput Quartum. Per quid dignosci debent
Fideles ab Infidelibus. pag. 16.
- Caput Quintum. De Fidei rudimentis. pa-
gina 17.
- Caput Sextum. De verbi Dei predicatione.
pag. 19.
- Caput Septimum. De Festorum observan-
tiâ. pag. 20.
- Caput Octavum. De Sacris Jejniis, eo-
rumque

rūmque observantiā . pagina 22.

*Caput Nonum . De Quadragesimali Jeju-
nio . pag. 24.*

*Caput Decimum . De Juramento falso pa-
gina 25.*

PARS SECUNDA.

C*aput Primum . De Sacramentis . pa-
gina 26.*

*Caput Secundum . De Baptismo . pa-
gina 27.*

*Decretum Sacrae Congregationis Sancti Officii
ad Episcopum Sappatensem , de non con-
ferendo S. Baptisma Turcis . pag. 32.*

Decretum Sacrae Congregationis . ibid.

Caput Tertium . De Confirmatione . pag. 33.

Caput Quartum . De Pœnitentiâ . pag. 35.

Caput Quintum . De Eucharistiâ . pag. 38.

*Caput Sextum . De Extremâ unctiōe . pa-
gina 41.*

*Caput Septimum . De Sacramento Ordinis .
pag. 42.*

*Caput Octavum . De Sacramento Matri-
monii . pag. 45.*

*Caput Nonum . De eliminandis illicita con-
junctiōis abusibus . pag. 48.*

PARS

PARS TERTIA.

Caput Primum . De Episcopis . pagina 51.

Caput Secundum . De Visitatione . pagina 56.

Caput Tertium . De modo certiorandi Sac. Cong. de Prop. Fide de statu propria Diœcesis . pag. 58.

Caput Quartum . De Confiniis Diœcesum Sappatensis , Alexiensis , & Albanensis . pag. 62.

Caput Quintum . De Finibus Episcopatus Pullatensis . pag. 64.

Caput Sextum . De Regione Posterippensi . pag. 65.

Caput Septimum . De Familiis Fidelibus , ex unâ , in alteram Diœcesim proficiscen-
tibus . pag. 66.

Caput Octavum . De Ecclesiis , earumque cultu . pag. 68.

Caput Nonum . De Altaribus sub dio positis . pag. 70.

Caput Decimum . De Missâ Parochiali . pag. 71.

Caput Undecimum. De sacrâ suppellectili .
pag. 72.

Caput Duodecimum . De Cæmeteriis, & se-
pulchris. pag. 73.

PARS QUARTA.

Caput Primum. De Parochis. pag. 75.

Caput Secundum . De Curatorum
proventibus, eorumque rectâ, vel eco-
nomicâ administratione. pag. 81.

Caput Tertium. De Alumnis Sac. Cong. de
Propagandâ Fide. pag. 84.

Caput Quartum . De Patribus Missiona-
riis. pag. 86.

Caput Quintum. De Scholâ Corbinensi, &
Alexiensi. pag. 90.

Caput Sextum. De Consulendo comunibus
Provinciae necessitatibus. pag. 93.

Conclusio . pag. 94.

Litteræ Instrumentales decisivæ consinium in-
ter Episcopatum Alexiensem, & Ar-
chiepiscopatum Dirrachensem. pag. 97.

Litteræ Instrumentales decisivæ consinium in-
ter Episcopatum Sappatensem, & Ale-
xiensem. pag. 104.

LITTERÆ

Indictionis Concilii Provincialis, sive Nationalis.

VINCENTIUS ZMAJEVICK, Dei, & Apostolica sedis gratia Archiepiscopus Antibarensis, Dioclenfis, totius Regni Servia Primas, Uisitor Apostolicus Albania Reverendissimis Fratribus, Archiepiscopis, Episcopis, & universo Clero Servia, & Albania salutem in eo, qui est vera salus.

LERTIUS jam mensis evolvitur, ex quo Apostolicæ onus visitationis humeris nostris, licet imparibus impositum, obeuntes, per Castella, per vicos, per Rura, per Agrum Dominicum peregrinantes incedimus.

In ipsâ vineæ Domini visitatione attempto huc usque inspeximus examine, an florisset electa, quam manus Dei plantavit, an positi Custodes in vineis, vineam Domini custodissent, ne converteretur in prævum. Corruptam, proh dolor! Deploramus confusam, in amaritudinem conversam, in desertum postitam, vepribus, spinis, & tribulis coopertam, non vuas, sed labruscas producentem. Conculcavit illam quidem per filios diffidentia antiquus ille Deo pariter, & humano generi inimicus homo, qui in agri Domini ubertatem sevissimis actus invidentia stimulis, dum bona semina depravat, annosas quoque vineæ plantationes evellere, Christianæ vitis genimina corrumpere

Cant. 6.
10.

Cant. 1.
5.

Isaiæ 5.
4.

non desinit. Quid Fratres in tantâ rerum perturbatio-
 ne faciendum? An deplorandæ sterilitati tempus ter-
 rendum, vel adhibendæ fertilitati insudandum? Absit,
 ut segnes Agricolas desidiæ torpore molliat, quinim-
 mô vinearum cultores Divinus zeli ardor succendat. Ad
 culturam ergò, quam visitamus, vineæ accedamus,
 tempestivæ animadversionis sarculo subdoloscentes
 veprium fibras præcidamus, ne si diutiùs negligantur,
 fixis altè radicibus extirpationem desperemus. Con-
 ciliarum celebrationi, non nostræ peregrinationis la-
 bori hic fructus, merces, beneficium reservatur, ut
 nutantibus sacris legibus, ritibus, Fidei, pietati, reli-
 gioni per plures Operarios plura adminicula irrogen-
 tur, Dominica sata, quæ in mortem reclinantur, ad
 vitam revocentur, eâdemque desolatâ vineâ ad frugem
 uberrimæ fertilitatis adducantur, immorandum non est
 in tanti ponderis negotio, maturè tot malis occurren-
 dum, ne tabes pestifera in majores dilatetur propagi-
 nes. Quæ propter inspirante Deo mitiora Turcis consi-
 lia, & felicissimis Sanctissimi Domini Nostri CLEMEN-
 TIS PAPAE XI. auspiciis, Divinâ favente clementiâ, ad lau-
 dem, & gloriam Omnipotentis Dei, ad Fidei conserva-
 tionem, & propagationem, ad insolescentes mores, &
 suppullulantes excessus comprimendos, in ipsâ sede
 infidelitatis Fidei Thronum erigamus, Provinciale, sive
 Nationale in tantâ curarum nostrarum mole Albanum
 Concilium sub ALBANO PONTIFICE Albani Patres celebremus.
 Felicitatis omen habemus; omnis ergò periculosa
 mora longè abigatur; nulla formido, nullus timor,
 ac tremor à tanto negotio cunctantes deterreat; Divi-
 na res agitur; Deus ipse, qui nobis hæc otia fecit, quî
 ex suprabbandanti infinitæ miserationis thesauro No-
 stræ

stræ liberæ visitationi supra spem omnem dedit esse, dabit etiam tam sancto opere & perficere. Vos itaque Reverendissimos Fratres Archiepiscopos invitamus, Episcopos nostros suffraganeos, cæterosque vinearum custodes præcipientes monemus, ut ad præfatam Provinciam, sive Nationalem Synodum, quam (favente Deo) in Ecclesiâ Sancti Joannis Baptistæ de Merchigne Alexiensis Diæcesis Dominicâ secundâ post Epiphaniam celebraturî nunc primò denunciamus, & indicimus, sub Divini obtestatione judicii, omni prorogatione rejectâ, omni secluso excusationis (nisi qui legitimus fuerit, & per ipsum Concilium approbandus) prætextu, die præstitutâ nobiscum accedatis, conjunctis animis, communibusque studiis, Spiritu Sancto auctore, & Duce, vineæ Domini elaboraturî ubertatem. Illud tamen potissimum rogamus omnes, ac præcipimus in Domino, ut si quid animadversione, & censurâ dignum nostræ visitationis diligentiam effugerit, vel imposte- rum eludet, diligenti inquiratis examine, Concilio nostro exhibituri. In quorum fidem, & testimonium præsentibus litteras manu propriâ subscriptas, sigillo nostro muniri jussimus. Datum Corbini die secundâ Decembris 1702.

VINCENTIUS ARCHIEPISCOPUS ANTIBARENSIS.

Fr. Raymundus Gallani S. T. P. Ord. Pred. à secretis.

VINCENTII ZMAJEVICH

ARCHIEPISCOPI ANTIBARENSIS

VISITATORIS APOSTOLICI.

Ad Synodum cohortatio.

Job. 12.

Psal. 76.

11.

Cant. 6.

Psal. 43.

6.

Pet.

Dam.

ANDEM aliquando Reverendissimi Fratres post diuturnam sæculorum expectationem aperti sunt cæli ut pluerent, & terra germinavit lætitiã, jucunditatem, & exultationem. In Ipsã Babilonicæ captivitatis servitute visitavit nos oriens ex alto, qui mutat corda Principum, & producit in lucem umbram mortis; Divinæ quippe miserationis consilio factum est, ut non amplius dispersos, timidolque inviserem, sed subbitã dexteræ excelsæ mutatione in unum collectos, veluti terribilem castrorum aciem ordinatam, inimicos nostros cornu ventilaturos, lætabundi cordis exultatione alloquerer. Sepe nimirum ubi magis ex humanã ratione diffiditur, illuc propensius supernã clementiã subvenitur, & ubi solatium desperavimus humanum, Divinum cernimus adesse præsidium. Jucundissimum quidem, & omnium votis expetendum, confessum, dum hodierna dies aperit, pastoralis officii libertatem, & omnibus salutarem liberæ jurisdictionis nobis elaborat felicitatem. Adesse igitur charissimi Fratres, nec volentis, aut currentis, sed misereantis Dei dona omnes sollicitã prosequentes cooperatione hæc cogitemus, hæc moliamur, ut Divino Spiritu duce læbentem Ecclesiæ nostræ statum pro viribus in integrum resti-

3

restituamus. Aperta Provinciæ vulnera medicorum expetunt medelam, & qui per malè sanas curationes in mortem reclinati languescunt, vitæ subsidium nostris auxiliis non desperant. Tumentis Oceani procella, & frementis Inferni tempestas valida nostris finibus incumbit, adeò ut electi quoquè in errorem videantur induci: Multi naufragarunt à Fide, humanæ adiuventionis absorti vorticibus, plures iisdem undis jactati, iisdem fluctibus agitati naufragium timent, omnes in vitæ discrimine constituti protendunt ad nos manus inter singultus, & lachrymas, opem nostram implorantes. Eruamus eos, qui trahuntur ad mortem, & qui ducuntur ad interitum, liberare non cessemus, naviculam ipsam vi procellarum debilitatam, & afflictatam reficientes, ad optatissimum salutis portum reducamus. Deserta jacet sanctificatio, prophanata Altaria, Sacerdotes Ministri Dei, animarum Pastores traditi in opprobrium, & indignationem furoris Domini, non tam temporis injuriâ, quàm nostrâ omnium culpâ, dum ab illâ celsitudinis suæ ratione degenerant, à nobis expetunt restaurandæ dignitatis beneficium. Ascendamus ergo mundare sacra, & renovare, eademque pastorali vigilantiam solliciti, quod periit requiramus, quod abjectum est reducamus, quod fractum est, alligemus, quod infirmum est, consolidemus, quod pingue, & forte, custodiamus. Huc spectat hic Ordinis Ecclesiastici congressus, miserentis Dei benignitate saluberrimus, vestrâ sapientiâ, charitate, & præsentiam optatissimus, loci, & temporis qualitate pœnè dixerim insperatus. Hoc tempore acceptabili à sæculis inaudito, hoc die salutis, quem fecit Dominus in terrâ nostrâ, nostrorum, Fratres, obliti, aliena appetamus; hic omnis spiri-

Matth.
24. 24.

Prov.
24. 11.

1. Macab.
4. 36.

Ezech.
34. 4.

2. Cor. 6.
2.

spiritualis Præfecturæ finis est, ait Nazianzenus, ut propriâ utilitate neglectâ aliorum commodis inserviamus. Exultemus ergo dilectissimi, & sanctificationem nostram desertam ad aliorum ædificationem lætantes in Domino sanctificemus. Omnibus debitores viam salutis aperire, Fidei regulas tradere, collapsam morum disciplinam restituere, non quæ nostra sunt, sed quæ Jesu Christi, quærere aggrediamur, quod verbo docemus, opere complentes, exemplo perficientes. Exigit hoc pastoralis ratio officii. Postulat miseranda Provinciarum facies. Expectat CLEMENS PONTIFEX MAXIMUS, sub cujus felicissimis auspiciis, hæc felicitatis nostræ semel nata exordia, novâ in dies luce clarescent, validioribus vegetanda incrementis. A Domino factum est istud, & est mirabile in oculis nostris, ut quem singulari Dei beneficia Provincia nostra filium quondam suspicere gaudebat, uberiori modo beneficentiæ genere Divina indulgente clementia ad spem majorem erecta, Patrem venerari lætabunda gloriatur. Paternæ zelo expectationis nostræ servitutis obsequia respondeant. Date quæso ex Albanæ Patriæ peregrinatione proficiscenti, quos Albano Patri per Synodicas constitutiones, veluti in primitiales jubilantis cordis applausus, Pastoralis sollicitudinis fructus uberrimos deferre possim. Dum tempus est operemur bonum; dum locus datur respirandi, nostris aliorumque malis medeamur. Conjunctissimis animis hoc sentiamus, hæc loquamur, hæc agamus omnes, ut Ager Dominicus nostris curis creditus, vepribus, & spinis expurgatus, germinet herbam virentem, æternæ vitæ fructibus sæcundam. Quoniam verò sufficientes non sumus cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis, sed sufficientia nostra à Deo est,

Psal. 117,
22.

Ad Gal.
6. 10.

2. Cor. 3,
5.

est, qui nos fecit ministros novi testamenti, ut in ejus lumine videamus lumen, à Patre luminum omne datum optimum, & omne donum perfectum, in locum ^{Jacob 1. 17.} habitationis ejus ascendentes, imploremus; dumque mens interius magnitudinem beneficii, necessitatem auxilii supplex meditatatur in hanc exterius vocem supplicantis quoque linguæ erumpat oratio.

Veni Creator Spiritus &c.

VI
LIIII
IESVS CHRISTVS

Rex gloria
Deus homo
Ex Verbum
Christus
Christus
Christus
Christus ab
nos de.

Uenit in pace
factus est
Caro factum est
Vincit
Regnat
Imperat
omni malo
fendat.

DECRETA

Edita

IN PROVINCIALI SIVE NATIONALI.

SYNODO ALBANA

NO: VINCENTIUS ZMAJEUICH *Dei, & Apostolica Sedis gratia Archiepiscopus Antibarensis, Dioclenfis, totius Regni Servia Primas, Vistator Apostolicus Albania de Reverendissimorum DD. Coepiscoporum nostrorum, caterorumque, qui Albana Synodo legitime intersunt consilio, & assensu, ad laudem, & gloriam Omnipotentis Dei, Fidei conversanda propagationem, & morum reformationem, statuimus, decernimus, & sancimus.*

P A R S P R I M A .

CAPUT I.

De Professione Fidei.

CUM Fides Catholica, quæ in Sanctâ Romanâ Ecclesiâ, utpotè fundata supra firmam æternæ veritatis petram, stabilis, & incorrupta servatur, sit juxtâ Chrysostomum lumen animæ, ostium vitæ, fundamentum æternæ salutis, cunctarum radix virtutum,

& fons bonorum operum, ut propterea sine Fide impossibile sit placere Deo; hinc ab ejusdem Fidei professio- Ad Heb. 11. 6.

Cor. 10.
50.

ne meritò exordiendum esse duximus; ut quæ maximâ unitate gaudet, omnem intellectum redigens in obsequium Christi, eandem unâ oris confessione ad præscriptam infra formam veneremur.

Ego N. firmâ Fide credo, & profiteor, omnia, & singula, quæ continentur in symbolo Fidei, quo Sancta Romana Ecclesia utitur, videlicet.

Credo in unum Deum Patrem Omnipotentem, factorem Cæli, & terræ, visibilium omnium, & invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum, filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia secula; Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum, de Deo vero; genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt; qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de Cælis, & incarnatus est de Spiritu Sancto, ex Mariâ Virgine, & homo factus est; crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato passus, & sepultus est; & resurrexit tertiâ die secundum Scripturas; & ascendit in Cælum, sedet ad dexteram Patris; & iterum venturus est cum gloriâ judicare vivos, & mortuos; cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre, filioque procedit; qui cum Patre, & filio simul adoratur, & conglorificatur; qui locutus est per Prophetas. Et unam Sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum; & expecto resurrectionem mortuorum, & vitam venturi seculi. Amen.

Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquæ ejusdem Ecclesiæ observationes, & constitutiones firmissimè admitto, & amplector. Item Sacram Scripturam juxtâ eum sensum, quem tenuit, & tenet san-

Et mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu, & interpretatione Sacrarum Scripturarum, admitto: nec eam unquam nisi juxtà unanimum consensum Patrum, accipiam, & interpretabor.

Profiteor quoquè septem esse verè, & propriè Sacramenta novæ legis, à Jesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humano generis, licèt non omnia singulis necessaria, scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam unctionem, Ordinem, & Matrimonium; illaque gratiam conferre; & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoquè, & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus, in supradictorum omnium Sacramentorum solemnè administratione recipio, & admitto.

Omnia, & singula, quæ de peccato originali, & de justificatione in Sacrosanctâ Tridentinâ Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio.

Profiteor paritèr, in Missâ offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium pro vivis, & defunctis: atque in Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse verè, realitèr, & substantialiter corpus, & sanguinem, unâ cum animâ, & divinitate Domini nostri Jesu Christi, fierique conversionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem, quam conversionem Catholica Ecclesia transubstantiationem appellat.

Fateor etiam sub alterâ tantùm specie, totum, atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi.

Constanter teneo Purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis juvari, similitèr & Sanctos unâ cum Christo regnantes, venerandos, atque invo-

dos esse, eosque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum reliquias esse venerandas.

Firmissimè assero imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, nec non aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse, atque eis debitum honorem, ac venerationem impertiendam.

Indulgentiarum etiam potestatem, à Christo in Ecclesiâ relictam fuisse, illarumque usum Christiano populo maximè salutarem esse affirmo. Sanctam Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam, omnium Ecclesiarum matrem, & magistram agnosco: Romanoque Pontifici Beati Petri Apostolorum Principis Successori, ac Jesu Christi Vicario, veram obedientiam spondeo, juro.

Cætera item omnia à sacris canonibus, œcumenicis conciliis, ac præcipuè à Sacrosanctâ Tridentinâ Synodo tradita, definita, & declarata, indubitanter recipio, atque profiteor: simulque contraria omnia, atque hæreses quascumque ab Ecclesiâ damnatas, & rejectas, & anathematizatas, ego pariter damno, rejicio, & anathematizo.

Hanc veram Catholicam Fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in præsentis spontè profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & inviolatam usque ad extremum vitæ spiritum, constantissimè Deo juvante retinere, & confiteri, atque à meis subditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, & prædicari quantum in me erit, curaturum.

Ego Idem N. spondeo, voveo, ac juro. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

Hanc autem Fidei professionem, quam nos, & Coepiscopi

piscopi nostri, dum in ipsâ celebratione sacrorum versaremur, jurati præstitimus, reliquis impofterum Conciliis in singulis Diœcesibus celebrandis, ab illis præsertim, quibus alios docendi munus injungimur, ad verbum sequendam injungimus.

C A P U T I I.

De Apostatis.

NON solum corde creditur ad justitiam, sed ore etiam confessio fit ad salutem. Visibilis siquidem Christi Ecclesia cum Civitate Hierusalem ab Isaia comparata, monarchiæ titulo à Daniele cohonestata, supra montium vertice à Domino collocata, juxta Augustinum abscondi non potest, nec Christi fideles tantum Fide, & internis charismatibus, sed confessione Fidei, & externâ, ac visibili Sacramentorum participatione membra Ecclesiæ constituuntur. Hinc à veritate, & religione aberrant, qui vel metu poenæ, vel temporalium bonorum allecti cupiditate, ut immunes fiant tributis Cæsaris, denegant etiam quæ sunt Dei: postquam enim naufragarunt à Fide, & coram Turcarum JUDGE sistentes religionem Catholicam, Deumque ipsum solemni sacrilego ritu ejurarunt, publicè Turcarum more se gerunt, & alii quidem Moscheas, ut vocant, more patrio frequentant, cæterisque ritibus Mahometicæ sectæ inhærentes, alii verò Turcica Tempa declinantes, ab esu carniū sacro tempore jejunii non se abstinēt, urgente illos infidelium præsentia, utrique porrò in abscondito tantum factâ abjuratōe coram fidelibus, secretâ Sacramentorum participatione fruuntur publicè verò Turcarum more victitant, & Turcicam sectam profitentur.

Rom. 10.

Cant. 2. Ecclesiasticorum hominum inscitiam tales pulularunt
 15. zizaniam in vineam Domini, quam ne vulpeculae parvulae
 Psal. 79. demoliantur, & singularis Ferus succrescentem sege-
 14. rem depascatur, quibus cura animarum incumbit, seri-
 o injungimus, ne imposterum tales Apostatas ad Sa-
 cramentorum participationem recipiant, nisi, factam
 prius abjuracione, publicè se more Christianorum
 gerant.

Discant omnes praesertim Parochi, hanc Catholicam
 Fidei regulam, quam Sacrarum Scripturarum oracula,
 Patrumque Orthodoxorum testimonia, & Romanae se-
 dis infallibilis auctoritas, vel ab ipsis Ecclesiae incuna-
 bilis confirmant. Archiepiscopos, & Episcopos omnes
 sub Divini judicii indignatione in Domino hortamur,
 ut totis viribus in hanc curam incumbentes, greges sibi
 commissos ab hoc gravissimo morbo vindicent, seriò-
 que animadvertant in Parocos, qui talem detestabilem
 licentiam dandi sacrum canibus, & prociendi marga-
 ritas ante porcos, novam, ac insolitam execrandam consue-
 tudinis methodo in caeterorum Christi fidelium perni-
 ciam exercent.

Patres quoque Missionarii Montanae Albaniae inco-
 lentes, quo praecipue nefanda pestis irrepsit, curam
 omnem, & diligentiam sedulo adhibeant, ut tanta lues,
 Christianum gregem corrumpens, longè abigatur, &
 novae monstrum haereseos Divinae veritatis gladio eorum
 praesertim opera juguletur.

CAPUT III.

De Christi fidelibus, qui licet Fidem non ejurarunt, publicè tamen Mahometicam sectam, & secretò Christianam religionem profitentur.

IN militanti Christi Ecclesiâ nulla debet esse macula criminis nulla ruga simulationis, utpotè quæ descendit à Deo parata, sicut sponsa ornata viro suo, circumamicta monilibus aureis, & gemmis prætiosis. Hęc porrò Ecclesiæ ornamenta sunt virtutes credentium, qui in visibili Christi corpore tanquam partes, & membra per visibilia externa munera componuntur. Et quorum sana Fides, qua justus vivit, & per quam præcipuè quis fidelis constituitur, integra, & inviolata per externam professionem, quolibet simulationis, seu fictionis semoto velamine, servari debet, ne deficiens in uno factus sit omnium reus, in hoc præsertim incumbendum est, velis, remisque satagendum, ut ne dum præfati Apostatæ Sacramentorum participatione careant, donec resipiscant, sed etiam illi, qui licet turcico solenni ritu Fidem non ejurarunt, fingunt tamen, se à Christianâ religione defecisse, adeoque in Turcarum consortio turcico more vitam degunt, dies jejuniu sacros esu carniu profanant; & Mahometanis nominibus vocitantur, in congregatione tamen fidelium Christianos mores induunt, & officia peragunt Christianorum. Deficientes quidem in publicâ, & externâ Fidei professione, meritò ab externâ, & visibili Sacramentorum communionem excludi debent, donec ad meliorem frugem redeant, & Fidem Christi publicè profiteantur, quoties feret occasio. Hęc Fidei documenta
divinâ.

Apoc. 21.
2.

Matt. 10.
32

divinâ veritate innituntur, affirmânte ipsomet Christo Domino: Omnis, qui confitebitur me coram hominibus, confitebor, & ego eum coram Patre meo, qui in Cælis est, & qui negaverit me coram hominibus, negabo, & ego eum coram Patre meo, qui in Cælis est. Hinc Augustinus in Joa. tract. 36. Quanta vita est confiteri Christum, tanta mors est negare Christum. Omnibus igitur Archiepiscopis, & Episcopis nostris totis in Christo visceribus commendamus, ut in securi, & ascia radicitus excidendas curent arbores, quæ in montem Domini incumbunt, & in loca tutissima silvæ Libani umbratiles ramos venefico virore imbutos protendant.

C A P U T I V.

Per quid dignosci debent fideles ab infidelibus.

UT autem imposterum Pastores animarum cautius agant, cùm impossibile sit, Deo, & Baali famulatum præstare, in Christi fidelibus nihil non sanctum, ac religiosum, veræque Fidei protestativum tollerare debent. Deo igitur soli, cui servire, regnare est, per externam, & publicam Fidei confessionem sit devotus fidelis, ad eum nihil mahometicæ sectæ protestativum contemplatur. In hoc cognoscant omnes, quod fideles sint, & de mystico Christi corpore partes, & membra, si externis Fidei caracteribus fuerint signata. Tanta est enim hujus Fidei regulæ apud Scripturas, Patres Orthodoxos, atque universalis Ecclesiæ consensum vis, & auctoritas, ut quicumque in hoc unico signo deficit, ab Ecclesiâ se divellat, fiatque infidelis, & infideli deterior. Potest quidem à privatâ personâ, quæ omni caret auctoritate, de Fidei suæ ratione tradenda interrogatus,

1. Tim.
5. 8.

gatus,

gatus, tacere, & interrogantem silentio, aliove licito prætextu eludere; at verò nulla ei ratio suffragatur, quominus sciscitanti Judici publicâ auctoritate suffulto tacere, aut ambiguè tergiversari queat; sed apertâ Fidei confessione, instante quoquè vitæ periculo, respondere debet. Huic negotio omnium gravissimo, ex quo æterna animæ perniciēs pendet, sedulam navent operam Pastores, ut segregando triticum à zizaniâ, fideles in duas partes claudicare, & duobus Dominis servire amplius non audeant, nec præsumant. Serpet enim latius in diem læthalis morbus, & virosa propago ad infinita porrigitur, nisi Evangelicâ Pastorum falce, quod malè pullulat, amputetur.

Pet.
Dam.

C A P U T V.

De Fidei rudimentis.

Speciosa Christi germina à potestate tenebrarum eruta, & in vineâ Domini translata, deficiente Agricolarum diligentia, studio, ac labore, & ingruente herbosâ vitiorum colluvie facili ratione in silvestres arbores nullis æternæ vitæ fructibus fœcundas degenerant. Prona siquidem adolescentium ætas ad malum, facili quadam recti specie citò deluditur, si cæca rerum divinarum ignorantia obruitur. Ideò Parochis omnibus invigilandum est, seriòque curandum, ut Christianorum proles in viam mandatorum Domini dirigatur, & à teneris usque annis in materno Ecclesiæ gremio sub exuberantibus doctrinæ uberibus confoveatur. Quapropter singulis Dominicis, aliisque Festis diebus pueros in suis Parochiis pro suo, eorumque modulo, ante, vel post Missarum solemnias pro majori fructu, & com-

moditate, Fidei rudimenta, obedientiam Deo, & Parentibus, ac Christianam morum honestatem edoceant. Et ne animarum curatores prætextu ignorantiae de Fidei misteriis à necessitate officii eximantur, saltem Dominicam orationem, Angelicam salutationem, Apostolorum symbolum, nec non Decalogi, Ecclesiaeque præcepta, (ad quorum omnium scientiam provecti ad discretæ cognitionis ætatem sub mortali obligantur peccato) pueris tradant, & altâ voce in eâdem Ecclesiâ Christianam plebem erudiant, iisdemque documentis informet, Sacræ Congregationis de Propaganda Fide charitatis viscera quàm primùm experturi in libellis Christianæ doctrinæ Bellarmini, Albano idiomate, quibus propriæ, & fidelium necessitati providere possint.

Quoniam verò ingravescente Turcarum impietate invaluit, proh dolor! Abominatio desolationis in loco sancto Templorum Domini, quæ vetustate collapsa, & ruinis obruta nequeunt præ timore ædificari, ideoque Parochi Parochialibus carent Ecclesiis, in quibus, & sacra facere, & Christianam plebem erudire possint. His nihilominus omninò præcipimus, nullo suffragante prætextu, ut ubi Parochialia sacra Festis diebus obierint, vel sub dio, vel in privatâ domo, ibi quoquè præfatis muneribus perfungantur.

Ut autem in hac pietatis semitâ pueri præsertim instructi ad salutare opus magis, magisque in dies utilibus monitis inflammentur, Confessariorum munus sit, Parentes hortari, ne desides, & socordes ad præfata exercitia filios mittere negligant, justissimo Dei judicio æternis cruciatibus rationem negligentiae reddituri. In hanc ergo curam toto pectore incumbant Parochi, ut
 segnes

segnes in viâ justitiæ excitentur, & saluberima Christianæ religionis rudimenta percipiant. Quod si quis ex Parochis ipsis eodem animi languore laboraret, arbitrio Ordinarii puniatur :

C A P U T V I.

De Verbi Dei Prædicatione.

PRæstantissimum docendi munus saluberrima Verbi Dei prædicatione fulcitur. In hoc crediti nobis gregis securitas, & nostri juris præcipua fundatur auctoritas. Pastores etenim in pascuis uberrimis sanæ doctrinæ, & montibus excelsis Romanæ Ecclesiæ æternæ vitæ pabulo oves pascere, ab hostium impetu, à facie tribulantis, Divini Verbi gladio tueri debent, ut in velamento alarum Domini Christianus grex constitutus, in odorem quoquè unguentorum Domini inoffenso pede percurrat, & tanquam Divinæ plantationis oliva, aqua sapientiæ irrigata in exuberantium germinum pullulet propagines. Omnes igitur Archiepiscopos, & Episcopos enixè in Domino hortamur, ut muneris sui onus agnoscentes, omnem laborem, studium, & sollicitudinem in eo adhibeant, ut populus gemens, & quærens panem, inveniatur cibum ad refocillandam animam. Pascant ergo fame morientem, quod si non paverint, occiderunt. Quicumque verò levi de causâ munus hoc obire neglexerit, sciat sibi prætermitti necessarij officij Divinæ justitiæ rationem esse reddendam.

Parochis quoquè omnibus, & illis præsertim, quibus sanctæ Sedis pietas in Apostolicis Collegiis, Alumnorum numero adscriptis, virtutum semina, & incrementa ad Fidem Propagandam contulit, præcipimus,

& mandamus, ut solemnioribus, & festivis diebus oves sibi demandatas, pro suâ earumque capacitate spiritua- libus monitis pascant, vitia declinanda, virtutes amplectandas, æternos cruciatus malis, sempiterna gau- dia bonis præstolanda doceant; graviter Ordinarii ar- bitratu puniendi, qui prætermittant munus, ad quod peragendum pro temporum exigentiâ, qualitate, & ne- cessitate idonei reperiuntur.

Omnes porrò animarum Pastores in Divini Verbi prædicatione illud potissimum præ oculis habeant, ut Apostatarum impietas, claudicantium vesana formido, & certa perniciēs, ac in solâ Catholicâ religione æter- næ salutis securitas ab omnibus agnoscat. Clament ergo, & non cessent Pastores, & quasi tuba exaltent vocem suam annunciando populo scelera eorum, qui dereliquerunt legem Domini Dei sui, & abierunt post concupiscentias carnis, nefandi Mahometici Idoli cul- tibus mancipati. Excitent segnes Divina indignatio, quam vox Domini per Ezechielem speculatoris figura comminatur: Quod si speculator viderit gladium venientem, & non intonuerit buccina, & populus se non custodierit, veneritque gladius, & tulerit de cis ani- mam, ille quidem in iniquitate suâ captus est; sangui- nem autem ejus de manu speculatoris sequiram.

Mat. 58. 1.

Ezech.
33. 6.

C A P U T V I I.

De Festorum Observantia.

Lev. 23. **D**ies Divinâ festivitate venerabiles ad celebrandas Dei, sanctorumque laudes potissimum instituti, sunt piè, ac religiosè transigendi, non in comessatio- nibus, & ebrietatibus, quibus nomen Domini profa- natur,

natur, sed in orationibus, hymnis, psalmis, & can- Heb. 13.
 ricis spiritualibus, quibus sabbatum sanctificatur. 13.

Romanæ quoquè Ecclesiæ ritui in Festorum obser-
 vantia Catholici nostri inhærere debent statuta solemnia
 statutis Romano more temporibus peragentes. Aberrant
 enim Fideles montana incolentes; qui nonnullas San-
 ctorum solemnitates Calendarii Gregoriani relistâ me-
 todo, tantum Græcorum more, & Calendario conce-
 lebrant: ne de impietate arguatur, qui antiquam sequun-
 tur calculationem. Cum autem Deus optimus, qui ma-
 ximâ unitate gaudet, uno eodemque die à Christi mili-
 ribus, qui Romanæ militiæ vexilla sequuntur, speciali
 obsequio, ac devotione ad sui, sanctorumque hono-
 rem sit colendus, ut sic ambulent omnes cum consensu
 universalis Ecclesiæ in domo Dei, ideo omnibus, qui
 animarum salutis incumbunt, ex consensu Fratrum no-
 strorum injungimus, ut pravam hujuscemodi consuetu-
 dinariam praxim, quæ ex schismaticorum comercio,
 & familiaritate irrepsit, prudentibus monitis, ac salu-
 taribus præceptis tollendam curent, Romanosque ri-
 tus in Festorum celebratione ad unguem satagant exe-
 quendos.

Et ne ignorantia prætextus alicui concedat peccandi
 licentiam, Parocus quolibet Dominico die imminen-
 tia Festa subsequentes hebdomadæ inter Missarum so-
 lemnia populo annunciet, ut præter uniuscujusque
 Diocesis statutum, ac devotionem, veneranda solem-
 nia, quæ salutem nobis augent, juxta ritum Sanctæ
 Romanæ Ecclesiæ in Serviâ, & Albandiâ congruis hono-
 ribus, & statutis temporibus celebrentur.

Quoniam verò in messi multi Operarii pauci neque- Luc. 10.
 unt in omni spirituali exultatione, & abundantia mete- 2.

re, nec omnibus Christi fidelibus longè inter se diffita loca, sub uno eodemque Paroco incolentibus, datum est præ locorum distantia Missæ sacrificio Festis diebus adesse, ne ex solemnitatum ignoratione, & Festorum profanatione deficiat germen in vineis, & ramus olivæ fructiferæ in domo Domini, futuris necessitatibus pro modulo nostro providentes, Parochis indicimus, ut saltem distantium locorum Dynastas, quibus curæ erit reliquum admonere populum, de incidentibus infra hebdomadam Festis diebus, ac jejuniis, per Nuncium (cum frequens in dies occurrat occasio) certiores.

Omnes demùm animarum Pastores vigilem impendant operam, ut Divinus honor refloreat in terris; & debaccantium scelerum multitudine repressa, furor Domini cervicibus nostris imminens per Festorum sanctificationem avertatur, totaque appareat Divino cultui addictis Cæli serenitas innoxata.

C A P U T V I I I.

De Sacris Jejuniis, eorumque observantia.

AD Jejuniorum observantiam ea, qua par est devotione, humana convertatur sollicitudo; hic armorum delectus, hic victoriæ stat certa promissio, nihil enim efficacius ad rugientis Leonis sævitiam retundendam, nihil certè ad rebellantis carnis compescendam petulantiam utilius potuit institui, quoniam hoc genus Demoniorum non ejicitur, nisi in oratione, & jejunio, quo dum corpus atteritur, anima cælestis gratiæ pinguedine saginatur.

Ut igitur per abstinentiam carnis Christi mors, & sepultura ex Ecclesiasticâ institutione recolatur, Deiparæque

reque Virgini debitus honor impendatur, qualibet sextâ feriâ, & Sabbatho ab esu carniû fideles omnes penitus abstineant, hæreticæ pravitate suspicione notandi inobedientes sine necessitate præcepto, in his potissimum regionibus, in quibus fidelis ab infideli, catholicus à schismatico, præfatæ ab esu carniû differentia discer- nitur.

In quatuor verò annî tempora discreta jejunia, quæ duodecim dierum circulo absoluta, veluti duodenariæ mensium primitiæ Deo offeruntur, pridianæ quoque vigiliarum abstinentiæ, quibus sacra prævenimus solemnia, ne dum à carnis, sed etiam à commestionis lacticiniorum temperantiâ celebrentur, de instantibus jejuniis, ut in superiori capitulo de Festis dictum est, Fidelibus Parocorum cura, ac vigilantia præmonitis.

Et ut adamussim Ecclesiastica jejuniorum veneretur observantia, nihilque Romanæ dissonum consuetudini reperiatur præliminaria ante dies cinerum Feria tertia S. Matthiæ Apostoli incidentibus vigiliis, debac- cantis naturæ, & rethoriantis gulæ consilio Festivitatîs ratio prævaleat, eademque Bacchanalium ultima dies, sacro vigiliarum mancipata jejunio, sanctificetur.

Unicâ porrò comestione ab omnibus, qui vigesimum primum ætatis annum compleverint celebrentur jejunia cum discreta refectione, seu collatione, quam modo tollerat Ecclesia. Illis verò, quos vel ætas incurvat, vel morbus extenuat, ut possint, ac instantæ vitæ periculo debeant ab illis eximi obligationibus, humanæ compatiens infirmitati, Ecclesia pia mater indulget.

C A P U T I X.

De Quadragesimali Jejunio .

Quadragesimale jejunium non tam Ecclesiasticâ constitutione inchoatum , quàm divinâ Christi Domini conversatione , & exemplo consecratum , sub districtioris censurâ rigoris , ne sub spinoso capite membrum sit delicatum , observandum est . Tempus enim acceptabile , diesque salutis incessabili devotione , austeriori abstinentiæ disciplinâ , & anniversaria sunt celebratione recolenda . Hinc gravitèr ferenda est , quæ invaluit , quorundam opinio , qui venerabilis hujus jejunii destructores , non semper quadragesimalem abstinentiam esse servandam dogmatizant : dicunt namque septem tantùm annis quadragesimali jejunio adstrictos esse , tali deinceps jejunandâ lege solutos . Et hi quidem , quorum finis interitus , quorum Deus venter est , abjערunt post concupiscentias suas , & in humanæ vitæ militiâ , dum finem quodammodo nituntur prospicere , cæci fiunt , & duces cæcorum : Ne igitur à suâ dignitate sacra jejuniorum observantia corruat , fideliumque corda ad laxioris vitæ rationem erroneis alliciantur consiliis , quicumque dixerit hominem non teneri ad quadragesimale jejunium , aridioribus tantùm cibis celebrandum , nisi solo septem annorum circulo , tanquam Ecclesiasticarum legum prævaricator , anathemate puniatur ,

Philip. 3.
19.

Matth.
15. 14.

C A P U T X.

De Juramento falso .

INter regnantium hac tempestate scelerum multitudinem, mendacia quoquè, & perjuria inundaverunt, & faciem terræ nostræ tot calamitatum fluctibus, quibus penè obruimur, meritò operuerunt. Etenim, facili quodam sacrilego ritu falsa frequentantes juramenta, nomenque Domini, qui in veritate vivit, falsitatis testimonio polluentes, implebuntur iniquitate, & non discedet à domo eorum plaga. Ut autem tot malis, quæ nos undique perturbant, opportuno occurramus remedio, proterviam hominum licentiam à falsis juramentis, maximè in judicialibus, compescendo, Pastores monemus, & hortamur, ut execrandi auctores facinoris comminatione divini judicii, & Sacramentalis Confessionis privatione deterreant.

Ofcæ 4.

3.

Ier. 4. 2

Eccl. 23.

9.

Conc.
Burde.
cap. 7.

Illa quoquè omni prorsus execratione damnanda est incerti juramenti perniciofa consuetudo, qua fideles, nullâ habitâ certitudine de hominis innocentiam, ipsam juramento comprobant, suspecti hominis indemnitati prospicientes. Etenim cum nomen Domini invocandum sit in veritate, & in spiritu, ac omnimodâ certitudine adorandum, quicumque hujuscemodi incertitudine jusjurandum violaverit, Judici Deo, qui accipit pro galeâ judicium certum, meritò est rationem redditurus.

Sap. 5. 19.

P A R S S E C U N D A .

C A P U T I .

De Sacramentis .

I N I L nobilius , nihil pretiosius , nihilque ad æternam salutem consequendam magis necessarium habet Ecclesia , quam à Christo Domino septem instituta Sacramenta , in quibus infinito Divinæ bonitatis elucescente thesauro , divitiis magnis , & opibus nimis humana ditatur paupertas . Isti sunt septem fontes Salvatoris , ex quibus aquæ Divinæ gratiæ , salientes in vitam æternam cum gaudio hauriuntur . Aperta misericordiarum Dei nostri viscera , in quibus visitavit nos oriens ex alto , patent potissimum in Sacramentis , per quæ vera justitia vel incipit , vel cepta augetur , vel amissa reparatur . Hinc tantis irradiata gloriæ splendoribus Ecclesia Christi sponsa veluti Aurora corruscat , & septem munita Sacramentorum signaculis in Erebi perniciem , & ruinam procedit terribilis ut castrorum acies ordinata .

Cum autem æquum sit , ut sancta à sanctis tractentur , & Divinorum Mysteriorum præstantiæ dispensatorum quoquè dignitas respondeat , sacrosancta tractaturi Sacramenta , exhibeant se , sicut Dei ministros in omni justitiâ , & sanctitate , in ædificationem corporis Christi , ne vituperetur ministerium nostrum . Prescriptas à Rituali Romano in Sacramentorum administratione ceremonias summâ cum animi attentione , ac religione , nihil addentes , aut dementes , adamussim observent .

Reg. 17.
25.

Dan. 11.
2.

Concil.
Trid.
ses. 4.

2. Cor.
64.

Eph. 4.
16.

C A P U T I I.

De Baptismo.

UT autem de singulis agamus, omnium primus occurrit, Sacramentorum janua, Baptismus. Hic planè est fons ille vitæ de domo Dei egrediens, irrigans universam superficiem terræ, à peccatorum sordibus emundans. Istæ sunt aquæ mundæ, quibus Spiritus Domini adhuc incumbens, mortua germina vitali divinæ gratiæ virore sæcundat, & filios ire in adoptionem filiorum Dei evocat. Hic stat captivitatis liberatio, peccatorum remissio, mors peccati, animæ regeneratio, vestimentum candidum, signaculum sanctum, & indelebile, currus ad Cælum, deliciæ Paradisi, Regni cælestis conciliatio, & charisma adoptionis filiorum. Divina enim dilectio secundùm suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum regenerationis, & renovationis Spiritus Sancti, quem effudit in nos abundè per Jesum Christum Salvatorem nostrum, ut justificati gratiâ ipsius, hæredes simus secundùm spem vitæ æternæ.

Joel. 3. 18.

Gen. 2.

Ad Tit.

3.
Ciril. Je-
rosol. in
Cathec.Ad Tit.
3.

Exigit quidè tot mysteriorum præstantissima ratio, ut in solemnè Baptismatis administratione, in illud potissimum curam omnem intendamus, ne Parochorum incuriâ, vel defectu, virtus, & efficacia Sacramento deficiat. Propterea cùm in trinâ ablutione, semel tantùm sit proferenda forma Baptismatis, illis verbis: Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, diligenter attendant Pastores, ut hæc formula immutabili servetur decreto, graviter animadvertentes in Parochos, qui singulis ablutionibus integram addunt formæ prolationem.

Cùm autem æquum sit, ut in Matris gremio Filii Patris, qui in Cælis est per lavacrum regenerationis efficiantur, & in loco sacro, sacra peragantur mysteria, consuetudinariæ providentes indulgentiæ, præcipimus, & mandamus, ut deinceps Baptismatis Sacramentum lustralibus aquis ex sacro fonte haustis, in loco sancto Parochialis Ecclesiæ conferatur, dummodourgens necessitas, vel temporis injuria sacræ dirutæ Ædes, aliud non suaserit.

Hinc omni conatu rejiciendus est abusus, quem Montani nostri inveteratæ consuetudinis titulo cohonestant, & legis vigore falso corroborant. Communis quippe mos invaluit, ut infantes inter domesticos parietes solâ aquæ ablutione, servatâ quoquè formâ Sacramenti baptizent Parochi, in dies, menses, & annos, sacras protrahentes ceremonias Patrinatorum commoditati indulgentes. Hinc quoquè gravissimus error irrepfit, quod cùm Patrini nudis tantùm adsint ceremoniis, in illis solummodo spirituales cognationem popularis reponat inscitia. Nulla cum his contrahi spirituales cognationem nisi verè susceptores in Baptismo existant. Omnibus igitur Provinciæ nostræ, cæterisque Albanæ Parochis, nec non Patribus Missionariis præcipimus, ut tali omnino abjectâ consuetudine, ceremonialis disciplinæ modum ab Ecclesiâ traditum, illibatum conservantes, salutiferi laticis ablutione, statutis, ritibus in conspectu Ecclesiæ, novam Christo prolem parturiant.

Quamvis verò baptizandi munus ad Parochum solum pertineat, instante tamen vitæ discrimine, omnibus, & in quolibet loco demandatur. Schismaticorum quippe perniciofa lex est, parvulos urgente quoquè necessitate, non nisi à Sacerdote baptizandi. studeant

Pastores erroneæ pestem opinionis à Fidelium consortio eliminare, ut à Catholicis destruat, quod antiquus hostis non desinit per Schismaticos in animarum perniciem novis adinventionibus fabricare.

Et ne impostero sacriliegâ reiteratione, maximè adultis, hoc Sacramentum administretur, diligenti examine inquirant Parochi, an prius fuerit baptizatus, qui Sacro fonte cupit initiari. Quod si nulla certitudo, sed sola adsit ambiguitas, antequam sub conditione baptizetur, in Fidei rudimentis instructus, Christianisque moribus informatus, Principis Apostolorum præcepto pareat: præteritorum peccatorum detestationem, & ut maximè poterit, cordis contritionem habeat. Sic enim abjectis operibus tenebrarum, induet arma lucis, ut possit resistere in die malo adversus Principes, & Potestates, nullo persecutionum turbine prosternendus. Curent Episcopi, ut ad unguem prescripta praxis servetur, debitas Parochorum negligentia pœnas reposcentes.

Act. 2. 38.

Ad Rom. 13. 12.

Detestabilem quoquè consuetudinem, Infideles, vel Schismaticos admittendi ad Patrini munus obeundum, Episcopi severioribus pœnis vindicabunt.

Indissolubile porro spiritualis cognationis, quod ex Baptismo oritur, vinculum, non nisi suscipientem, & susceptum, illiusque Patrem, & Matrem, nec non baptizantem, & baptizatum, illiusque utrumque parentem ad invicem copulat, adè ut in matrimonium nullâ possit ratione convenire, nec spiritualis cognationis jura ad alios carnali propinquitate conjunctos, extendantur. Nemo igitur hanc Catholici dogmatis regulam temerariâ præsumptione transcendat, ne quos Fidei unitas congregat, pravæ opinionis scissura disperdat.

dat. Schismaticorum quippe est, in supputandis gradibus caligare, & qui carnalis consanguinitatis vincula in matrimonii copulatione effirmata arbitrii licentia dirumpere non desinunt, ubi nulla spiritualis cognationis jura succedunt, licita connubia rigidæ severitates censura compefcunt.

Cum nullo legitimo prætextu, cui discretionis aquiescat moderamen, inanis Parochorum fulciatur opinio, quod inter insultantium opprobria Turcarum, timor, & tremor apprehendat eos, adeò ut sacrum Baptismi fontem non possint in suis Ecclesiis sine periculo conservare; hinc nec fontem servandum, nec aquam statutis temporibus benedicendam, communis abusus obtinuit: quapropter Archiepiscopos, & Episcopos omnes monemus, & hortamur, ut Parochorum incuriæ, quæ apud omnes viget, vigili studio providentes, in Parochialibus Ecclesiis, in quibus inoffensâ solemnitate sacra peraguntur mysteria, baptismalem fontem pro majori temporum, ac locorum commoditate celeri decreto curent, erigendum, & lustralis aquæ benedictionem quolibet Sabbato sancto, vel Pentecostes, solemnî ritu, & devotâ Populi frequentiam statuant celebrandam.

Patribus quoquè Missionariis eadem curâ demandatur, ut qui Parochialia obeunt munera, Parochialibus etiam, non eximantur officiis.

Ut autem vocationis nostræ per Baptismi lavacrum non deleatur certa memoria, & generationis conditio, annorumque nostrorum series, & numerus innotescat, ne vel sacrilega reiteratione Baptismus, vel deficiente temporum plenitudine sacra Matrimonii, & manuum impositionis per filios diffidentia violentur Sacramenta, cautâ provisione sancivit Ecclesia, ut baptizatorum

nomina à Parochis in statuto codice adnotentur. Quod plane cum stabili ubique fervetur decreto, solum in Provinciâ nostrâ summâ Parochorum incuriâ, & inexcusabili inscitiâ penitus negligitur. Archiepiscopi igitur, & Episcopi omnes zelo justitiæ moveantur, piisque studiis infudent, ut singuli Parochi librum habeant, in quo baptizati, nec non compatrum nomen; & cognomen juxta præscriptum à Rituali Romano methodum, describant. Illi verò, qui miserrimorum temporum nostrorum injuriâ, (cui quidem prospicere, omni studio Episcopi satagant) scribendi, proh dolor! Inscitiâ laborant, viciniorem Parochum adeant, & librum exhibeant, ut in illo præfata nomina alienis saltem caracteribus exarentur.

Quod tandem attinet ad conferendum Baptismi Sacramentum Turcarum filiis, miramur sanè rei novitate perculsi, quod Sacræ Congregationis Universalis Inquisitionis ad hujuscemodi Baptismi pertinentia disciplina in bonum Provinciæ nostræ edita, ità nunc oblivioni sunt tradita, ut contraria detestabilis consuetudinis praxi omninò deleta videantur. At cum eâ sit Romanarum legum puritas, nullius labe polluta, nullius contagione fædata, ut sincero cordis obsequio, & devoto obedientiæ candore ab omnibus sit colenda; divino zeli fervore concurrant Pastores ad ulciscendum inobedientiæ crimen in Sacerdotibus, qui infra-scripta decreta ad unguem non satagant exequenda.

DECRETUM

SACRÆ CONGREGATIONIS S. OFFICII

*Ad Episcopum Sappatensem de non conferendo
S. Baptisma Turcis, editum sub die 4.
Maii 1641.*

Abusus Sacramenti Baptismi, quem Turcæ pro abluendo foetore puerorum, & pro defendendis illis à brutis nequissimè introduxerunt, quemadmodum detestabilis est, ita Episcoporum munus erit, eidem prospicere, tam per animadversionem in Ecclesiasticos Præsbyteros, quàm per Pastorales admonitiones eisdem Turcis, Spiritum Sanctum, qui sine Ecclesiæ intentione non accipitur, non operari, ut ad ejus sublimitatem amandam, atque quærendam, per hæc saltem humana remedia perducantur.

An Infans datus à Turcis, ut baptizetur, ad hoc ut liberetur à foetore, possit siquæ baptizari?

DECRETUM

SACRÆ CONGREGATIONIS

DIE 6. Septembris 1625. Sacra Congregatio Universalis Inquisitionis habita coram SANCTISSIMO delatis litteris Archiepiscopi Antibarenfis, in quibus supplicabat pro solutione infrascripti dubii: An cum Sacerdotes coguntur à Turcis, ut baptizent eorum filios, non ut Christianos efficiant, sed pro corporali salute,

lute, ut liberentur à foetore, comitiali morbo, maleficiorum periculo, & à Lupis, an in tali casu possint fide eos baptizare, adhibitâ Baptismi materiâ sine debitâ formâ? Respondit negativè, quia Baptismus est janua omnium Sacramentorum, ac protestatio Fidei, nec ullo modo fingi potest.

C A P U T I I I.

De Confirmatione.

Baptismi Sacramento Confirmatio succedit, eo re-
rum ordine copulata, ut, cum Baptismate regen-
neremur ad vitam, Confirmatione præmuniamur ad
pugnam, ibi ab iniquitatibus mundemur, hic virtuti-
bus robaremur. Hinc fortes facti in bello, divinæ gra-
tiæ unguento confortati, venenosum antiqui serpentis
non formidamus aspectum, quia nobiscum est magnus
Dominus, & magna virtus ejus, apprehendens arma, &
scutum, ut exurgat in adjutorium nostrum.

Psal. 34.
2.

Tanti porrò Sacramenti ministerium, quod sola
Episcopalis persona suæ vindicat dignitati, tempore po-
tissimum Episcopalis visitationis, ea, qua decet reli-
gione, non in privatis ædibus, si nulla urget necessi-
tas, sed in Parochialibus Ecclesiis exercendum est, &
præviis denunciationibus assignandum tempus à Parocho
per Episcopum instructo, quo Sacrum Chrisma mini-
strandum erit, ut Populus in sanctitate, & justitiâ pa-
ratus, Spiritus Sancti Chrismata, omni secluso obice,
percipiat.

Confirmandi discretæ rationis usum attingant, nec
septenio minores ad Confirmationem accedant. Paro-
chis in hoc seriò invigilandum, ne quod lacteolæ ferè

teneritudini quandoque impenditur, sacrilega postmodum reiteratione ex ignorantia, ut fieri solet, violetur Sacramentum.

Adulti illud præveniant Sacramentali Confessione, vel (si necessitas aliud suadeat) corde saltem contrito, & humiliato, ne reprehensibilis vitæ reatus effectum Sacramenti impediat. Attendant omnes, qui in animarum vigilant custodia saluberrimam praxim, quæ in universali viget Ecclesiâ, in nostris quoque Provinciis ab oblivione vindicare, & stabili observantiâ venerari.

Confirmandum suscipiens debet esse confirmatus; neque permittendum est, ut Turcæ, vel Schismatici Patrini fungantur munere, quod ad solos Fideles, Fidei rudimentis imbutos, canonicâ pertinet ordinatione. Hæc porrò, ut ubique, sic & inter nos inviolabile teneat robur auctoritatis.

Spiritualis cognatio iisdem omninò in hoc Sacramento adstringitur legibus, quas in Baptismate notavimus, adeò ut confirmantem, & confirmatum, illiusque Patrem, & Matrem, ac tenentem, & tentum, illiusque utrunque parentem non egrediatur. In hac Catholicæ doctrinæ regulâ sistant omnes, solida in veritate vestigia posituri. Caveant autem Pastores, ne dum ad alios quoque jura cognationis extendunt, ne erronea Schismaticorum scandalizetur infirmitas, alligare videantur onera gravia, & importabilia, digito autem suo nolunt ea movere.

Matt. 23.
4.

Quamvis autem conscribendi nomina confirmatorum, & compatrum, Parochialis sit officii, nihilominus in præsentis rerum perturbatione, & miserrimâ Parochorum scribendi incertiâ, ne frustra neis laboremus decretis, Archiepiscopos, & Episcopos omnes in Domino enixè

hortamur, ut pro temporum necessitate, in adnotandis præfatis nominibus, ubi Parochorum detestabilitas, ipsi eorum officio propriâ operâ, pastorali consulant solitudine, ut cautâ provisione revocetur ad praxim, quod perniciosâ ignorantia intermissum est ad damnum.

C A P U T I V.

De Pœnitentia.

EA est humanæ naturæ fragilitas, ut quamvis tot munita per Baptismum, & Confirmationem præfidiis tot circumvallata divinæ gratiæ propugnaculis, Gen. 8. 21. prona ad malum ab adolescentiâ incidat adhuc in laqueum Sathanæ, & in peccati servitutem. Deus autem, quia benignus, & misericors est, cognoscens 1. Tim. 6. 9. figmentum nostrum ex thesauris misericordiæ nova profert remedia in pœnitentiæ Sacramento, quo lapsi post Baptismum resurgimus, & rebelles filii in amplexus Patris, qui sanat contritos corde, reducimur.

Quoniam verò peccata post Baptismum commissa pœnitentiâ expiantur, quemadmodum omnes hujus Jacob 3. 2. Sacramenti summâ præmimur necessitate, quia in multis offendimus omnes; ita illi, ad quos legitima clavium ministratio pertinet, in deplorabili rerum statu saltem competenti ministerii sui debent vigerè intelligentiâ, ne pœnitentes ad perditionem potius, quàm ad salutem adducantur. Ideoque Archiepiscopos omnes, & Episcopos totis in Domino visceribus monemus, & hortamur, ut tempora ignorantæ respicientes, Act. 17. 20. priusquam saluberrimum Confessarii munus (quod idoneis tantùm conferendum est) alicui committant, pro debito, & Christianâ pietate, propria opera, (alio

deficiente suffragio) de partibus saltem essentialibus hujus Sacramenti illum edoceant , universalibus notitiis informent .

Nemo quoquè ad audiendas confessiones admittatur , nisi prius memoriæ mandaverit formulam absolutionis ex Rituali Romano , illamque sub pœna privationis officii teneantur addiscere duorum mensium spatio post publicationem hujus Concilii in Diœcesanâ Synodo , qui Confessarii munere funguntur . Pastores non desinant miserrimæ providere calamitati , debitas desidia pœnas à Confessariis repetentes .

Quia verò summa rerum divinarum ignorantia confitendi modum , & examinandæ conscientiæ rationem rudi populo denegat , Confessariis præcipimus , ut de singulis divinæ legis , & Ecclesiæ præceptis , nec non capitalibus vitiis confitentes interrogent , eorum necessitati proprii moduli ratione consulentes .

Homo quidem Baptismi lavacro semel mundatus , postquam discretæ rationis usum ingressus fuerit , & voluntarii peccati labe inquinatus , solâ (cum alia non detur post Baptismum pro peccatis hostia) mundatur pœnitentiâ . Quoniam verò discretionis metas affecti , si dixerimus , quod peccatum non habemus , ipsi nos seducimus , & veritas in nobis non est , ideo statim post acceptam veritatis notitiam pœnitentiæ Sacramento omnes adstringimur , à peccatorum sordibus expiandi . Hæc porro saluberrimæ legis necessitas , quemadmodum in toto Christiano Orbe summâ colitur observantiâ , ita in nostrâ Provinciâ (quod dolentes referimus) contrario detestabilis consuetudinis prætextu penitus abolevit , cum nemo ferè ante decimum sextum , octavum , & vigesimum ætatis annum ad confessionis tri-

tribunal accedere soleat, nec Parochi (quod deterius est) vel in mortis discrimine constitutos ad emundandam Sacramento conscientiam invitant. Hinc æterna animarum oritur perniciēs, execrabilis vitio consuetudinis glomerata. Nos propterea tanto occurrere malo cupientes; Parochis præcipimus, & mandamus, ut imposterum, nullo suffragante prætextu, omnes utriusque sexus ad confessionem adstringant, statim, ac ad illum pervenerint ætatis annum, quo possint reprobare malum, & eligere bonum. Archiepiscopos quoque, & Episcopos monemus, ut malè satâ consuetudinariæ pravitatis radicitus extirpantes, agrum Domini cum suæ creditum vigilantia, tutissima hujus legis plantatione fœcudent.

Isai. 7.15.

Injusti alienæ rei possessores, & in immensum gloriantes in laboribus, & divitiis alienis, non absolvantur, nisi restituant ablatum; quod si non habeant præinopiâ, unde restituant, obligentur ad certam restitutionis promissionem, quoties restituendi potestatem habebunt. Maximo enim suo, & pœnitentium periculo delinquant quotquot sunt confessionibus audiendis præfecti, qui restitutioni obnoxios passim, & sine discrimine, levibus tantum injunctis pœnitentiis per jejunia, orationes, & alia hujusmodi, absolvere præsumunt, cum tales absolutiones, viribus pœnitentiis carentes, nulliusque valoris, peccandi præbeant licentiam, & æternum pariant animæ detrimentum.

2Cor.10.
15.
Prou.22.
27.

Quia verò juxta Concilium Tridentinum magnoperè à peccato revocant, & quasi freno quodam coercent satisfactoriæ pœnæ, perniciosæ providentes hominum negligentia, qui injunctam pro peccatis satisfactionem nunquam adimplentes omninò negligunt, & thesaurizan-

rizantes sibi iram , laxatis habenis in vitia prolabuntur & Parochis , cæterisque , ad quos spectat confessiones audire , præcipimus , ut in desides , & socordes severi sint , & exasperantes , illisque denegent absolutionis beneficium , donec deposito vitioso habitu divinæ justitiæ poenarum observantiâ satisfaciant .

Matth.
10. 8.

Mandamus præterea Confessariis omnibus , ut gratis dent , quod gratis acceperunt , nihilque prætere audeant pro auditâ , vel audiendâ confessione , ne si moniacâ labè polluantur , quæ in perditionis filios pestilentissimè derivatur .

C A P U T V.

De Eucharistia .

POEnitentiaë Sacramento à sordibus peccatorum mundati ad Eucharistiam accedimus , Agnum immaculatum , qui pascitur inter lilia , immaculatâ recepturi conscientia , sacris Domini corporis Dapibus in sanctitate , & justitiâ sagineandi . Hoc planè Sacramentum omnium est dignissimum , unicum Christianarum mentium solatium , ac delictum , in quo summâ imis sociantur , terrena cælestibus junguntur , & sub visibilitate specierum ipse Christus verus Deus , & homo memoriam faciens mirabilium suorum , verè , realitèr , & consubstantialitèr continetur . Hoc est convivium Sacratissimum , ad quod in laborioso vitæ cursu peregrinantes , ne deficiamus in viâ , accedimus , tanquam Leones ignem spirantes inde recessuri , terribiles Diabolo effecti . Hic est panis de Cælo descendens , omne delectamentum in se habens , & omnis saporis suavitatem , in cujus fortitudine ambulamus usque ad montem

Jo: Chris.
hom. 45.
in Jo.

Sap. 16.
20.

3. Reg.
19. 8.

rem Dei, nimirum ad futuram gloriam, & æternam felicitatem, cujus est pignus certissimum Eucharisticum Sacramentum.

Cum autem necesse sit, ut probet se ipsum homo, & sic de pane illo edat, ne æternæ damnationis sibi iudicium manducet, satagant Pastores, ut commissi sibi Populi dijudicantes frequenter corpus Domini castitate corporis, omni conscientiæ puritate, cum timore, ac tremore ad hunc cælestem cibum accedant, epulantes non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ, sed in azimis sinceritatis, & veritatis.

I. Cor. II. 28.

I. Cor. 5. 8.

Semel saltem in anno, & id circa Paschale tempus; omnes quotquot sunt Fideles, singuli in suâ Parochiâ hoc Sacramentum præviâ peccatorum confessione suscipiant, qui autem præ cordis ariditate oblitii fuerint comedere panem Domini, ad Episcopum differantur, Ecclesiasticis contravenientes præceptis, Ecclesiasticis excitandi censuris. Caveant tamen Parochi, ne propriæ vitio socordiae tribuatur, quod Fidelium negligentiae adscribitur.

Psal. 101. 5.

Ne autem pueri, & puellæ hoc præciosissimo divinitatis thesauro diutius, quàm par est (juxta execrabilem Provinciæ consuetudinem) priventur, postquam ad eam ætatem pervenerint, in qua ad suscipiendum Eucharistiæ Sacramentum sunt habiles, omnibus, qui in animarum debent vigilare custodiâ, seriò injungimus, ut præfatos pueros, ac puellas juxta propriam, eorumque capacitatem, de divinis hujus Sacramenti mysteriis instruant, diligenterque edoceant, realem corporis, & sanguinis, animæ, ac divinitatis Domini nostri Jesu Christi præsentiam: uberrimos ab hoc divinitatis fonte gratiarum rivulos profluentes in eos, qui mundo

mundo corde, & casto corpore accedunt, æterna denique supplicia in illos destinata, qui mensæ Domini indignè accumbunt, & ad iudicium manducant.

Quia verò in mala tempora incidimus, Sanctissimam Eucharistiam digno honore publicâ, & cautâ veneratione in Parochialibus Ecclesiis conservari non possedolemus; illud tamen majori cordis dolore deplorandum est, quod nonnulli Parochi, non timore perciti, sed crassâ quadam fœcordiâ tepidi, dum ad ægrotos deferunt Sacramentum, etiam quæ possunt humilitatis, ac reverentiæ exhibere, omnino denegant obsequia. Quapropter Parochis omnibus præcipimus, ut in deferendo Sacramento induti superpelliceo, orario, seu stolâ, utriusque humero circumseptâ, & præcedente, (ubi nullum adest periculum) uno saltem lumine, Hymnos, & Psalmos submissâ voce recitantes, in Sacrâ Pixide, vel in Calice, mundo velamine cooperto, ambabus manibus antè pectus tenentes, devotè deferant Sacramentum. Vasculum insuper habeat cum aquâ benedictâ, & Romanum Rituale, cujus formam in omnibus ad unguem servabunt.

At ubi Turcarum vis prævalet, & iniquitas, ne divinitatis Sacrarium nequissimâ, quod absit, Infidelium polluat proterviâ, & debitus cultus Sacramento, ac necessaria deficiat reverentia, Sacerdos stolam semper habeat, propriis coopertam vestibus, in sacco, seu bursâ Pixidem recondat, per funiculos collo appendat, & in sinu reponat. Nunquam solus procedat, uno saltem Fideli in defectu Clerici associatus.

Cum autem ad infirmi domum pervenerit, annuntiâtâ prius pace, & lustrali aquâ præsentibus aspersis, in decenti loco mappâ cooperto, & corporale substra-

to, posito Sacramento, præviâ confessione, & statutis Romano more ritibus, ægrotorum Sacra Communionem reficiet. Hunc morem omnes teneant, nullis Turcarum prætextibus excusandi. Pastores quoquè incumbant, ut disciplinæ modus in communicandis infirmis à majoribus traditus, prout Romana tenet Ecclesia, illibatus servetur. Nemo autem se excuset temporum angustiis; angustia enim constringitur mentis, qui nullâ dilatatur amplitudine charitatis.

C A P U T V I.

De Extrema Unctione.

IN extremo vitæ agone, Dæmonis calcaneo insidiantis feralia tela evitaturi, Extremæ unctionis Sacramentali clypeo præmunimur, ut, quamvis corpore debiles, spiritu tamen fortes ad præliandum bella Domini, ac paratos promptosque in acie nocturnus insidiator inveniens pertimescat: in hujus planè Sacramenti ministerio stat non exigua pastoralis curæ ratio, ut tantis munita præfidiis anima Deo reconciliata inter ingruentium tentationum tempestates, ad æternæ salutis portum feliciter adducatur.

Quamobrem Parochis præcipimus, ut extremæ Fidei necessitati consulentes, omnem diligentiam, studium, ac sedulitatem in hujus Sacramenti administratione adhibeant, nec jucundissimum hoc ægrotantium levamen eo usque differant, ut omnibus penè sensibus destituti sint infirmi, nullis Fidei, ac contritionis actibus roborandi. Episcopali autem vigilantia committimus, ut graviter animadvertant in Parochos, qui in hujus Sacratissimæ Unctionis dispensatione desidia,

quodam sopore languescunt, ac veluti parvi momenti Sacramentum opinantes, sine ejus subsidio ab humanis discedere infirmos, nullâ conscientiæ trepidatione revocati, patiuntur.

Ne autem, quod ab ovibus erratur, negligentia Pastoris adscribatur, totis viribus eliminandam curent Pastores opinionis impietatem, quæ de hoc Sacramento in communem Fidelium perniciem grassatur, perinde, ac si mortem ægris acceleret. Eo enim pertinet Sacrae institutio Unctionis, ut infirmus, nedum animæ, sed etiam corporis, si expedierit, salutem consequatur.

C A P U T V I I.

De Sacramento Ordinis.

Ordinis Sacramentum non immeritò Ecclesiæ tenet principatum, hinc enim Ecclesiastici flos germenis, Christiani Populi beatitudo, hinc ligandi, atque solvendi potestas, consecrandi, offerendi, ac ministrandi sacrificii divina oritur auctoritas. Huic igitur negotio omnium gravissimo tota Episcopalis sollicitudo incumbat, ne ad tantæ dignitatis evehatur fastigium, qui ambiunt quidem ad Sacerdotium promoveri, sed non student digni Sacerdotio fieri.

Dolemus quidem referre miserrimam nostrarum Ecclesiarum faciem, eo quod Sacerdotes ignorant ritum Dei, & quamvis fungantur officio Sacerdotum, pro peccatis Populi sacrificium offerendo, Sacerdotalis tamen officii omnino nesciunt rationem. Hinc sub ignaro Sacerdote indocta plebs deperiens adeò prævaricata est, ut penè unaquæque gens fabricata sit Deum suum, diversis criminibus, veluti simulacris, & sculptilibus infer-

Pet.
Dam.

Reg. 4.
17.
Heb. 5.

inserviens. Cum autem per nostram corporis ignaviam tot malorum turbines affligerunt Ecclesiam Dei, per viscera misericordiae Dei nostri admonemus, atque obtestamur omnes Archiepiscopos, & Episcopos, ut in manuum impositione cautius agant, & ad Sacerdotale ministerium idoneos tantum eligentes, calamitatibus, quae in necem Christiani Populi grassantur, providè occurrant.

Ut verò, quod incautè destructum est, sedulò ædificetur, Apostolico parendum est consilio: manus cito nemini imposueris, neque communicaveris peccatis alienis, quamvis enim ex speciali Apostolicæ Sedis indulto, interstitia dispensandi facultate polleant Episcopi, nullâ tamen urgente necessitate, gratiosâ omnino abstinere debent potestate, quam planè legitimæ tantum causæ innixam consilio, Pontificia largitur benignitas. Vigeat igitur in Serviâ, & Albaniâ interstitiorum lex, sine casu necessitatis adamussim servanda, ut, & sacris candidandi Ordinibus temporis suffragio examinationis beneficio, meritò scientiæ, ac laboris Sacerdotio digni fiant, & Episcopi ipsi excessus eorum, qui divinæ legis ignari, nulloque probati examine ad sacros provehuntur Ordines, incautâ in se præcipitatione non transferant.

1. Timot.
5. 22.

In examinatione porrò eorum, qui in album cupiunt Ordinandorum referri, hæc præcipuè sunt attendenda.

Nullus ex alienâ Diœcesi sine sui Episcopi licentiâ ad Ecclesiasticos Ordines promoveatur.

Illegitimo thoro procreati, infames publico crimine notati, homicidæ voluntarii, apostatæ excommunicati, insigni deformitate notabiles, leprâ insanabili infecti

comitali morbo laborantes, à minorum sacrorumque Ordinum limine arceantur.

Prinâ tonsurâ initiandus, Confirmationis Sacramento sit præmunitus, & Fidei rudimentis instructus, nullis Ecclesiasticis censuris, alioque canonico impedimento irretitus.

Ad minores Ordines provehendus, nedum legendi, sed etiam scribendi habeat peritiam.

Nemò autem ad Subdiaconatus Ordinem recipiatur, qui Breviarium Romanum non teneat, divini officii recitandi debito satisfacturus, quique litterarum, sui-que officii reperitur ignarus, illa potissimum (proh dolor!) Scribendi laborans inscitia, qua omnes penè Ecclesiastici nostri miserabiliter involvuntur.

Ad Diaconatum verò, & Præbyteratum provehendus, saltem competenti pro ministeriorum ratione sit imbutus scientiâ. Episcopi porro in manuum impositione illas omnino puras habeant, nihil omnino, & etiam spontè oblatum accipiant, solum Deum, & animarum salutem præ oculis habentes.

Quoniam verò ad Sacerdotalis castra sanctitatis, nedum per scientiæ viam, sed per semitam quoquè pietatis gradiendum est: eritis enim mihi sancti (ait Deus Levit. 20. 26.) quia Sanctus sum ego Dominus, & separavi vos à cæteris Populis, ut essetis mei, ideo singulis sacris Ordinibus spiritualia exercitia octo saltem dierum præmittenda sunt ab ordinandis sub directione Sacerdotis, non tam doctrinâ, quàm pietate præditi, & ubi temporis qualitas doctos non finit esse viros, ad Patres Missionarios recurrant in sortem Domini vocati, ut sub eorum disciplinâ discant sapere ea, quæ Dei sunt, & divino cultui mancipati, divinis studeant emicare virtutum

Lev. 20.
26.

Matth.
16. 23.

entum fulgoribus, faciem Domini in confessione, psal-
mis, & hymnis spiritualibus præocupando.

At ubi abundat nostra calamitas, ibi superabundat,
& charitas Sacræ Congregationis de Propaganda Fide
in erectione Collegiorum, in quibus Albana juventus
ad salutem Patriæ, Religionis incrementum, pietatis,
& doctrinæ præsidiiis præmunitur. Huc igitur potissima
pastoralis curæ ratio attendat, ut inter Juvenes sacræ
cupientes adscribi militiæ, optimi, magisque idonei,
non carnis, & sanguinis familiaritate conjuncti, sed ex-
celsæ indolis merito, dignæque scientiæ, ac probitatis
expectatione præditi eligantur. Quod si secus fecerint
Episcopi, sciant, se non consulere Populis, sed nocere,
nec præstare regimen, sed augere discrimen.

S. Leo
Papa e-
pist. 85.

C A P U T V I I I.

De Sacramento Matrimonii.

Matrimonii Sacramentum magnum est ex perpe-
tuo, & indissolubili sacræ confederationis vincu-
lo, quo duo in carne vnâ copulantur, humanis non
dissolvendi conatibus, quos Deus ipse conjunxit. Ho-
norable conjugium, quo illicita destruuntur conu-
bia. Thorus immaculatus, quo legitima hæredum pro-
genies propagatur, & licet unicuique vas suum possi-
dere in sanctificatione, & honore. Quia verò in nuptiis
plus valet sanctitas Sacramenti, quàm sæcunditas uteri,
ideo curandum est, ut homines in contrahendis
Matrimoniis, & celebrandis, sacris Romanæ Ecclesiæ
legibus inhærentes, humani, divini que Sacramenti
impleantur benedictionibus, ab illorum vitio omnino
segregandi, qui non Dei, sed veneris causâ conjugium
ita

1. Cor. 7.

Heb. 13.

Tob. 6.
17.

ita suscipiunt, ut Deum à se, & à suâ mente excludant, & suæ libidini ita yacent, sicut equus, & mulus, quibus non est intellectus.

Cùm gravissima in hominum perniciem ortum traxerint mala, pericula, ac scandala ex clandestinis Matrimoniis, hæc meritò damnavit, & annullavit in sacro Tridentino Concilio veneranda Ecclesiæ auctoritas, nuptialia solemnia non in latebris, & secretò, sed in faciem Ecclesiæ, & coram testibus statuens celebranda. Huic porrò saluberrimæ sanctioni, quemadmodum tota Christiana adhesit Respublica, ita nostra quoquè Provincia digna præstitit exempla obedientiæ, matrimonialia jura sanctæ Romanæ Ecclesiæ ritibus celebrando. Errant igitur in invio erroris, qui falsissimam hallucinati opinione, veluti non fuisset acceptatum Concilium Tridentinum à Montanis Albanensibus, clandestina connubia inter eos legitimè adhuc vigere posse affirmant, dignosque tenent Sacramentorum participatione veluti legitimo clandestini Matrimonii jure confederatos, uxoribus, qui luxuriæ frena laxantes, nefando concubitu copulantur mulierculis, & omissis in faciem Ecclesiæ sacris nuptiarum solemnibus, quæ in annos diferunt, aliquando tandem celebraturi, publici concubinarij mores induunt, à Sacramentorum limine omnino repellendi.

Hanc quidem perniciosam erroneæ opinionis pravitatem execrantes, detestantes, damnantes, omnibus Missionariis, & Parochis præcipimus, ut in nostris Diocesisibus Albanæ, & Serviciæ juxta statuta sacri Tridentini Concilii legibus decreta in Parochialibus Ecclesiis coram duobus, vel tribus testibus celebrare studeant Matrimonia, nec ante sacro conjugii foedere quolibet jun-

jungant, nisi tribus proclamationibus, Festivis diebus ad Populum factis, ubi Parochialia sacra objerint, præcedentibus, nec sine admodum urgenti, ac necessariâ ratione dispensandis. Huic porrò saluberrimæ, ad evitandas fraudes, legis debito, sciant Parochi, omnes esse adstrictos, nec temporum, ac locorum qualitate solutos.

Publicis verò concubinariis, qui juxta Apostolum desperantes, semetipsos immunditiæ tradiderunt, resipiscentibus aliquando, & in sacra coire anhelantibus connubia, promptior servetur indulgentia in dispensandis denunciationibus, ut qui demum jugulatâ libidine fugam arripiunt opportunis, citissimisque auxiliis ad victoriam provehantur.

Eph. 4.

Omnes autem per Parochos admoneantur, ut antequam matrimoniali vinculo jungantur, confessionis, & communionis sacramento, divinæ gratiæ meliora recepturi charismata, roorentur.

At quoniam omnimodâ arbitrii libertate Matrimonium inicitur, toto pectore incumbant Parochi, ut contrahentium assensus, omni impulsionis, coactionis, seu directæ, vel indirectæ materia careat, nec sacro jungant connubii nexu, quos externæ audaciæ violentiæ, matrimonialia jura violando, vitiavit. Temerariis eorum ausibus, qui invitis confederantur uxoribus, anathematis poena infligatur. Parochi quoquè invalidæ auctores conjunctionis Ecclesiasticis innodentur censuris.

Illam pariter eliminandam curent Pastores Deo injuriosam consuetudinem, tempora divinis mancipata, obsequiis, humanâ nuptiarum solemnitate passim profanandi. Statuant prudentibus monitis, & salutaribus

præ-

præceptis, ne ab adventu Domini usque ad diem Epiphaniæ, & à feriâ quartâ Cinerum, usque ad octauam Paschatis nuptiarum celebrentur solemnia. Reprimant plectendam Fidelium audaciam, in sui vigoris statu Matrimonii conservantes disciplinam, ne quod benedictionibus in progenie, & progenies abundat Sacramentum, mundanâ violatum profanatione, generationem quoquè, & generationes maledictionibus fecundet.

Ad conservandam autem Matrimoniorum memoriam, habeant Parochi librum, in quo conjugum, ac testium nomina, formâ in Rituali statutâ, per se, vel per alium, ut superius de Baptismate sancitum est, describant, nullis propriæ ignorantie excusandi prætextibus, qui per alium viciniorem Parochum scribendi præditum intelligentiâ, valent utique, communicato mutue charitatis labore, pondus descriptionis prestare.

C A P U T I X.

De Eliminandis illicitæ conjunctionis abusibus.

DUm inundantium iniquitatum fluctus ferventius intumescunt, Apostolici viri inquieto motu, & veluti obortâ tempestate, variis quoquè cogitationum fluctibus agitati, ne omni doctrinæ vento circumferantur, sed tuti in portu conscientie conquiescant, juxta sacre Congregationis Universalis Inquisitionis decreta, statuimus, decernimus, & sancimus, ab omnibus Missionariis, cæterisque Parochis, quæ sequuntur admissim servanda.

Inter execrabiles Montani nostri Populi consuetudines, ille quoquè perniciosus invaluit abusus impudenti
robo-

roboratus audaciâ Parentum , qui dum æstuanti luxuriâ
 filios exhibent , divini super se furoris gladium provo-
 cant , & miserrimorum temporum calamitates iniquita-
 tum sordibus adaugent . Solent enim infelices , & miseri
 parentes , divina , humanaque jura per summum scelus
 profanando , filiis suis tenerâ adhuc ætate in uxores alie-
 nas filias pretio comparare , domi tenere , & post æta-
 tem doli capacem , illicito illos concubitu copulare .
 Sic contemnentes divinæ legis mandatum , dum suarum
 obtemperant illecebris voluptatum , Parentum imperio ,
 turæ conscientix præsumptione filii aquiescunt , negli-
 gentes omnino Matrimonia legali jure contrahere , nisi
 susceptâ masculinâ prole , post quinque decem , & ultra
 annos nefariæ conjunctionis . Et hæc quidem pollutio Hier. 23.
 egressa est super omnem terram , omnes enim , quotquot
 Albanix montana incolunt , in hoc fornicationis foetore
 sordescunt , vasa iræ , & furoris Domini reposita in
 diem ultionis , ambulantis namque in pravitate cor- Deut. 29.
 dis sui , Dominus non ignoscet illis , sed tunc quàm
 maximè furor ejus fumabit , & zelus contra homines
 illos , & sedebunt super eos omnia maledicta , & dele-
 bit nomen eorum sub Cælo , & consumet eos in perdi-
 tionem . Cùm autem piaculum sit , ut qui petulantis la-
 scivix volutantur in cæno , pestiferæ securitatis audaciâ ,
 salutaris Eucharistiæ pollutis labiis vescantur Sacramento ;
 ideo hujuscemodi concubinarii , eorumque non conjuges ,
 sed concubinæ congruè appellandæ , excommunicationis
 sententiæ obnoxii à Sacramentorum communione arceantur ,
 donec vel repudium præbeant , vel in faciem Ecclesiæ
 Matrimonium contrahant , grassanti luxuriæ conjugalis
 Sacramenti gladio lætale vulnus infligentes .

Rom. 1.

Quia verò juxta Apostolum, non modò talia facientibus, sed etiam consentientibus, par pœna debetur, ideo Parentes etiam nefandi auctores prostrubuli, jisdem anathematis censuris, à suâ, filiorumque iniquitate removeantur: qui verò duritiæ cordis, & obstinatæ in delicto filiorum perseverantiæ consentiunt, & cum possint, opportunis negligunt providere remediis, Sacramentorum participatione careant, donec filios avertant à viâ suâ malâ, & in semitam rectam mandatorum Domini paternæ auctoritatis dirigant severitate.

Illis quoquè Catholicis Mulieribus, quæ licet vi coactæ insatiabili Turcarum serviunt incontinentiæ, sacrilegis eorum thalamis per summum nefarii concubitus scelus mancipatæ, ex disparitate cultus, & Religionis, nullo sacramentalis Fidei, sed violentæ tantùm perfidiæ annulo subarratæ, Ecclesiæ Sacramenta denegentur. Cumque præstet millies mori, quàm fœdari, haud immeritò sordes fornicationis proprii quoquè sanguinis effusione tenentur abluere, & omni vitæ discrimine viam pessimam declinare, ne in illam incidant maledictionem, quam immundis Mulieribus per Moysen Deus iniquitatis ultor intentat: De te Deus in maledictionem, exemplumque cunctorum in Populo suo. Putrescere faciat femur tuum, & tumens uterus tuus disrumpatur. Ingrediantur aquæ maledictæ in ventrem tuum, & utero tumescente putrescat femur.

Num. 5.

At verò Mulieres legitimo semel junctæ matrimonio Catholicis viris his postmodum à Fide naufragantibus, & Mahometanæ sectæ adhærentibus, si Christianos ritus nullâ Creatoris contumeliâ observant, ad Sacramentorum participationem admittantur. Cum enim in paritate cultus, & Religionis legitimum matrimonii fœdus

foedus inierint; nec illud per subsequentem apostasiam dirimitur, nec uxor in Fide Catholicâ stabilis; & firma, prævaricantis iniquitatem viri portare debet, sacris privanda mysteriis.

Moneantur, quàm sepius à Parochis, & excommunicationis poenâ ipso facto incurrendâ deterreantur Parentes, ne filias suas matrimonii prætextu, (quod certè nullum est, ac omnino irritum) Demonis immolantes, Turcarum prostituant voluptati, gravissimo Dei judicio desperatæ penè illarum salutis æterni flammis incendii rationem reddituri.

Satagant Episcopi cæterique animarum Pastores, ut statuta decreta diligentissimè serventur, sic enim quod corrigendum est corrigent, & quod sanum est, divino zeli fervore custodient.

P A R S T E R T I A .

C A P U T I .

De Episcopis.

EPISCOPALIS honor dignitatis magnoministerii oneri Angelicis formidando humeris adæquatus, grandiori quoquè sollicitudine, curâ, ac labore circumvalatur. Episcopi enim ad vigilias vocati, ad excubias admoti, in crediti gregis custodiâ, in omnibus planè sine intermissione laborare debent, quamque inimicus noctu per agrum Dominicum superfeminavit zizaniâ, illi in die sanctitatis, & justitiæ, (qua ambulandum est) radicitus extirpare tenentur, vineæ Domini elaborantes ubertatem,

Hier. 1. 10. *super gentes, & regna constituti, ut evellant, & destruant, & dissipent, & ædificent, & plantent. Hinc forma facti gregis, non solum vocibus, sed, & moribus, non verbo tantum, sed, & exemplo, nec honoris ostentatione, sed laboris consummatione, tanquam boni operis sectatores, Populis præstare debent, ut præordinati dignitate præemineant quoque sanctitate.*

Hier. ad cap. 3. Mich.

Omnes igitur, qui tantum, ac tanti obsequii onus sustinent, & fastidium, totis visceribus hortamur, ut

1. Tim.

Apostolicis obsequentes præceptis irreprehensibilem vitam nullis carpendam vituperationibus instituant, in

2.

Ad Tit.

omnibus se ipsos prebentes exemplum bonorum operum, in doctrinâ, in integritate, & gravitate, ne ab iis,

2.

qui ex adverso sunt, vituperetur ministerium nostrum: ne nostro vitio impiæ Turcarum linguæ in injuriam se

religionis obarment: ne Fideles, cum malefecerint, gloriantes in iniquitatibus suis, nos sibi clipeum defensionis opponant, ne tandem, ut Ambrosius ait, sit honor sublimis, & vita deformis, sit deifica possessio, &

De dign: Sacerdos: cap. 6.

illicita actio, sit religiosus amictus, & irreligiosus proventus, sit gradus excelsus, & deformis excessus.

Pascant commissos greges sacræ prædicationis uberibus, & esurienti Populo viscera maternæ pietatis impendant,

verba factis compleant, sobriè, castè, ac piè viventes, & cælestium irradiati virtutum fulgoribus, luceant coram hominibus, ut videant opera eorum bona, & glorificent Patrem, qui in Cælis est.

Manus in primis castas, & puras ab omni Simoniacæ labis suspitione habeant, ne dono Spiritus Sancti pecuniam videantur, vel postulare, vel appetere.

Non sint turpis lucri cupidi, ne in opprobrium incidant, & in laqueum Diaboli, durissimum in reddendâ ratione iudicium subituri.

Matth. 5. 16.

Ad Tit. 1.7.

Non sint turpis lucri cupidi, ne in opprobrium incidant, & in laqueum Diaboli, durissimum in reddendâ ratione iudicium subituri.

Non sint turpis lucri cupidi, ne in opprobrium incidant, & in laqueum Diaboli, durissimum in reddendâ ratione iudicium subituri.

In

In ordinum, & Parochiarum collatione muneribus Deut.16.
non delectentur, quia munera excecant oculos sapientum, & mutant verba justorum.

Pro absolutione à quibuscumque, & potissimum à casibus sibi reservatis, nihil omnino etiam spontè oblatum, accipiant, ne venalis censuræ reatum subeant in perditione.

Dispensationes tam matrimoniales, quàm alias cujuscumque Ordinis, quarum auctoritate ad tempus polent Episcopi ex indulgenti sanctæ Sedis benignitate, juxta tenorem facultatis, gratis omnino distribuunt: ne Fidelis dispensatio in crudelem degeneret dissipationem.

In corrigendis Parochorum defectibus, pecuniariæ solutione pœnæ, hanc non sibi, sed Ecclesiæ, vel pauperibus erogent, ne dum alios corrigimus, ipsi turpis Ad Tit. 1. 12.
lucris gratiâ reprobi efficiamur.

Pias Fidelium oblationes in tritico, vino, & caseo sub districti censurâ rigoris, & perniciosâ Sacramento- rum privatione non extorqueant, miserrimam pauperiem in sua lucra transire patientes, ne quod ex liberè offerentium merito sacrum esset, in violentis manibus sacrilegium fiat; neque enim voluntaria dona charitatis rigorosa jura obligationis constituunt. Exitialis planè hujuscemodi violentia existit Fidelibus, qui in præ- senti rerum calamitate, vectigalium penè obruti oneribus, vix ad victum necessaria habentes, ducunt in malis dies suos, nostrâ non cupiditate opprimendi, sed charitate sublevandi.

Parochorum quoquè proventus in proprios usus non convertant, nec ab illis annuales exigant pensiones, ne Canonicis contravenientes sanctionibus, Canonicis quoquè

què irretiti censuris ad opprobrium nostrum illos excitē-

1. Petri mus, qui calumniare non desinunt, nostram quoquē bo-
2. nam in Christo conversationem.

Ad Rom.
12. 13.

Sint ergò omnes in indigentibus alendis pro possibili-
tate intenti, hospitalitati dediti, humanitatis officium
hospitibus exhibentes, ne quod ab ipsis quoquē pauper-
culis ex laudabili Provinciæ consuetudine præstatur, ab
Episcopis tantum, quibus potissima ex Apostolico Con-
silio cura incumbit, charitatis obsequium præmittatur.
D. Greg. Pondera hæc ò Pastor, ait Gregorius, non largi-
ris tua, sed aliena. Quid ergo mirum? Possent enim
epist. 21 vociferari ad valvas, imò usque ad secretum cubicu-
lib. 11. lum dicentes, da nobis nostra, alioquin contra te vo-
ciferabimus ad Dominum rerum tuæ dispensationi com-
missarum, dicentes: Domine non vult nobis dare, quæ
illi, ut nobis daret, dedisti.

Caveant, ne alieni sibi adscribantur excessus, spe-
ciali prosequentes favore, quos deformis vita detur-
pat. Sacerdotes digna factis recipientes, proprii Epi-
scopi auctoritate suspensos, abstineant in sui gradus,
& ministerii jura restituere, ac censuræ vinculum, illi-
citâ disrumpendo absolute violare. Regulares quo-
quē, qui sub strictioris censurâ rigoris à Superioribus
pendent, inobedientes aliquando, & ex comunis vi-
tæ observantiâ in viam perditionis profilientes, fami-
liarium numero cooptare non audeant, ne detractio-
nis materiam Populo relinquendo, & infirmos scan-
dalizando, sacrum quoquē Episcopale contemnatur
contubernium. Utrosque porrò salutaribus monitis,
& utilibus præceptis à viâ suâ malâ fatagant avertere,
& Ecclesiasticæ disciplinæ regulas, obedientiam Præ-
positis insinuantes, paternæ zelo charitatis per invia,

& abrupta præcípites in semitam rectam reducant .

Hinc omnes domui suæ benè præpositi, suorum, & maximè domesticorum curam habeant, ne Infideles, & Infidelibus deteriores, ex Apostoli sententiâ appareant. Si quis enim domui suæ præesse nescit, quomodo Ecclesiæ Dei diligentiam habebit? Domum Episcopi, ait Bernardus, decet Sanctitudo, honestas in vultu, incessu, habitu.

1. Ad Timot. 5. 1. Timot. 5. 8.

Lib. 4. de confid. ad Eug.

Nemo ponat falcem in messëm alienam, nec in viduatis Pastoribus Ecclesiis, quibus potissimum Vicarii Capitularis præest auctoritas, ratione vicinitatis Parochos instituire præsumat, & proprii jure arbitrii cætera exercere Episcopalis munera jurisdictionis, sine expressâ licentiâ Sacræ Congregationis de Propagandâ Fide .

Attendant sibi, & universo gregi, in quo eos Spiritus Sanctus posuit regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo. Assiduè prædicationis sarculo malè fata consuetudinariæ pravitate extirpent, bona semina exuberanti sudorum rore fœcudent. Præfint subditis, non ut Dominatores in virgâ ferreâ, sed ut Pastores in charitate, suavitate, & benignitate, illosque tanquam filios, & fratres ingenui zelo amoris diligant. Bonos in viâ justitiæ confirmet, malos arguant, obsecrent, increpent in omni patientiâ, & bonitate, studentes, ut nec zelus faciat immoderatus accensos, nec pietas reddat inordinata remissos. Ad recalcitrantium correctionem, si aliter resipiscentiæ spes non apparet, excommunicationem Ecclesiasticæ gladium disciplinæ evaginantes, in obstinatos, & contumaces detorqueant, ad aliorum quoquè exemplum caventes, ne Episcopale pectus segnis Heli torpor emolliat, sed potius

Act. 20. 28.

Concil. Trid. ses. 13. cap. 1.

1. Timot. 4.

ad sceleris ultionem ingenui Phinees zelus accendat. Hæc autem tanquam ultima remedia in ædificationem, & non in destructionem, ad medelam, non ad necem summâ cum animi moderatione, & prudenti circumspeditione, post præmissa cætera omnia juris remedia, adhibeant.

Trium mensium spatio postquam præsentium Decretorum approbatio ab infallibili Sanctæ Sedis judicio pervenerit, omnes teneantur, convocatis senioribus Diocesanam celebrare Synodum, Clero, & Populo Provincialium publicatione statutorum tutioris vitæ rationem annunciantes, ne ignorantia prætextus alicui præbeat per malè sanæ nequitiam consuetudinis, peccandi licentiam.

C A P U T I I.

De Visitatione.

OMnes pariter Episcopalibus infulis insignitos juxta Sacri Concilii Tridentini Decreta monemus, hortamur, & obsecramus enixè in Domino, ut per se ipsos, vel, si legitimè impediti fuerint, per viros, ad id munus idoneos quolibet saltem biennio totam Diocesim indispensabiliter perlustrent, ne Fideles plantationes sudore vultus nostri irrigandæ, deficiente diligenti Agricoliarum visitatione, & laboriosâ sedulitate, inarescant, & qui incidimus in manus proximi nostri Populum Dei regentes, & in portum salutis manuducen-
tes, ut à propriis, & alienis liberemur defectibus, Divino pareamus præcepto: Fac ergo, quod dico tibi, & temetipsum libera, quia incidisti in manus proximi tui, discurre, festina, suscita amicum tuum, ne dederis

Sefs. 24. c.
3. de Ref.

Prou. 6.

deris somnum oculis tuis, nec dormitent palpebræ tuæ .

Quia verò ex præfatis Concilii Tridentini Decretis, præcipuus visitationis scopus est, sanam, orthodoxamque doctrinam inducere, bonos mores tueri, pravos corrigere, Populum cohortationibus, & admonitionibus ad religionem, pacem, innocentiamque accendere, cætera prout locus, tempus, & occasio fert; ex visitantium prudentiâ ad Fidelium fructum constituere; ideo in visitatione faciendâ is ordo servabitur.

Concil.
Trid.
sefs. 4.
cap. 3.

Procedant Episcopi întodesto contenti equitatu, & famulatu, studentes, quàm celerrimè, debitâ tamen cum diligentia visitationem absolvere, ne cum graves, onerosive ex longâ morâ existunt, Cleri quoquè, ac Populi odium incurrant in suam, Fideliumque jacturam.

Conc.
Trid.
ibidem.

In Parochialibus Ecclesiis Pontificalia munia obeuntes inter Missarum solemnia sacris Divini verbi dapi- bus famelicum stomachum satiantes, ad Divinorum mandatorum, & Ecclesiasticarum constitutionum observantiam Populum inflamment, & præmissâ sacramentali confessione ab adultis, Confirmationis conferant Sacramentum. Paternæ zelo charitatis omnes ad pœnitentiam adhortentur, hoc potissimum acceptabili tempore eruentes eos, qui ducuntur ad mortem, & qui trahuntur ad interitum, liberare non cessantes. Diligenti investigate examine, an præsentés Synodales constitutiones Parochorum curâ, ac labore executioni mandentur, dignas negligentia pœnas, post debitas admonitiones ab illis reposcentes, qui nostris salutaribus monitis, & præceptis obsequi negligunt, effrenatæ libertatis pernicioso adherentes Consilio.

Prov. 24.

C A P U T I I I .

De modo certiorandi Sacram Congregationem de Propaganda Fide de statu propria Diœcesis .

UT autem omnia juxta piam mentem Sacræ Congregationis de Propagandâ Fide peragantur, & Romanę viscera charitatis dignis veneremur obsequiis, peractâ visitatione, omnes Archiepiscopi, & Episcopi de statu suę Diœcesis eandem Sacram Congregationem certiovent, modum certiorandi, ex quo, & modus visitandi dignoscitur in methodo infra scriptâ observantes .

1. Longitudinem, & latitudinem Diœcesis, ac numerum Parochiarum proponant, confinia quoquẽ aliarum Diœcesum, & temporis qualitatem attingentes .

2. An bellicis volutati tumultibus .

3. An violenti quadam agitâtî persecutione, vel pacificâ obumbrati tranquillitate quiescant .

4. An Ecclesiam Cathedralẽ habeant, & in quo statu illa existat .

5. An Prædia ad mensam Episcopalem pertinentia, cujusve generis, & status teneant .

6. An, & quot ex Fidelium oblationibus annuales retrahant proventus .

7. An, & ubi locum residentię habeant, & an pacificè resideant .

8. De statu cujuscuñque Parochiæ separatâ informant individuatione, situm edocentes, an in planitie, vel montibus constituta .

9. Quot Villulas sub se contineat, quantumve istæ inter se distent .

10. Quot Fideles quælibet comprehendat .

11. An

11. An inter illos aliquis sit, qui auctoritate polleat apud Turcas.

12. An Turcæ, vel Schismatici, & quot inter eos commorentur.

13. An Ecclesiam Parochialem habeant.

14. An hæc inter Fidelium habitationes sita, vel extra Oppidum, seu Villam constituta, quantumve ab illâ distet.

15. Quo titulo, cujusve invocatione decoretur.

16. An ex maceriâ, vel solidâ fabricâ ædificata.

17. An imminentibus ruinis obnoxia.

18. An temporum injuria obruta.

19. Si intacta, & integra, vel ad Parochialia Sacra obeunda idonea servetur, admoneant.

20. An debito honore, & qua domum Dei decet Sanctitudine, teneatur.

21. An clausis sit foribus, ne ab immundis contaminetur.

22. An profana comercia, consilia, ludus, vel alia hujusmodi intus, vel foris peragantur.

23. An sacram suppellectilem, vestes, libros, calices, patenas, & alia hujus generis instrumenta Altaris, & ornamenta pro necessitate habeant, quæve hæc sint, distincta commoneant notula, cujus transumptum apud se quoquè servabunt, ne Parochorum vitio, vel incuriâ depereant, in singulis visitationibus totius sacræ suppellectilis à Parocho reddendâ ratione.

24. An Olea sacra, & reliqua ad Altaris ministerium, & Sacramentorum administrationem necessaria omni munditiâ, curâ, & custodiâ asserventur, ac suo tempore mutentur, & renoventur.

25. De Parochorum statu, & ministerio diligenti

inquirentes examine informant, an Parochialem domum habeant, quantumve hæc ab Ecclesiâ distet.

26. An Ecclesiæ prædia, cujusve fructus teneant.

27. An ultra Fidelium oblationes, & decimarum, ut vocant, solutiones, alios habeant parochiales proventus, & in quo consistant.

28. An Parochialia beneficia ritè obtineant.

29. An in eâ se quisquam per vim intruserit.

30. An per se possint explere officium, quod eis incumbit.

31. An resideant, & frequenti visitationi Parochianorum, administrationi Sacramentorum, Missarum celebrationi, aliisque oneribus sibi impositis, juxta præscripta Decreta satisfaciant.

32. An pueros Fidei rudimentis informant.

33. An ad id munus competenter saltem idonei, Populum salutari divini verbi pabulo pascant.

34. An tribus denunciationibus matrimonia præveniant, & statutis ritibus in faciem Ecclesiæ celebrent.

35. An libros habeant, in quibus Baptizatorum, Confirmatorum, eorumque, qui matrimonio conjunguntur, nec non mortuorum nomina, & cognomina describantur.

36. An reliqua omnia ad Fidelium salutem spectantia singulari studio, zelo, ac labore, juxta has constitutiones nostras Provinciales observent, nihil addentes, vel dementes, in extirpandis abusibus assiduâ intenti vigilantia.

37. De eorum quoquè qualitate, vitâ, & moribus informati certiores, quot annis nati sint, qua scientiâ præditi.

38. An Apostolicorum Collegiorum Alumni.

39. An

39. An sint Missionarii Apostolici ab ipsâ Sacrâ Congregatione de Propagandâ Fide deputati, anuè statutis temporibus assignatas recipiant provisiones.

40. An turpis lucri cupidi.

41. An piè, & sanctè vivere studeant.

42. An turpi aliquo vitæ genere offensionem Populo prebeant, undè ipsorum ministerium, ac res ipsa divina contemnatur.

43. An bona Ecclesiæ dilapident.

44. An Sacra suppellectilia diligentissimè, & omni cultu, ac nitore conservent.

45. An immisceant se negotiis secularibus, & politicis.

46. An sint pacifici, & ad tollenda jurgia, & odia diligentes.

47. An Fidelibus, vel Infidelibus quoquè, quaque de causâ invisi.

48. An in rebus æconomicis laudabili præditi moderatione.

49. Deinde ad mores Populi devenientes, edoceant, an publico sc Christianorum more gerant.

50. An Sacra solemnità Romanis ritibus celebrent.

51. An piè versentur in Ecclesiis.

52. An Missarum solemnità Fests diebus intenti.

53. An Sacramentorum participationi reverenter devoti.

54. An sint aliqui concubinari, vel facinorosi, aliove scelerum genere volutati.

55. An sint, qui aliquo pravo de Quadragesimali jejunio ducuntur errore in interitum.

56. An aliæ, & quæ pravæ consuetudines, vel abusus inter eos vigeant.

57. Certiorent quoquè, an extra propriam Diocesim Presbyteri, & potissimum Alumni suæ subditi jurisdictionis in aliis partibus existant.

58. An sint Juvenes, qui Clericali cupiunt albo referri, quot annos habeant, qua capacitate præditi, quo nomine vocati.

59. Postremò opportuna suggerant remedia, quibus Fidelium necessitates adjuvari possint, vel reparando damna, si quæ sunt, vel spirituales progressus magis, magisque in dies provehendo.

Hæc omnia candidè, sincerè, & adamussim perspicientes, prelibatæ Sacræ Congregationi conferant, proprio debito, & Sanctæ Sedis Apostolicæ zelo satisfacturi.

C A P U T I V.

De confiniis Diocesum Sappatenfis, Alexiensis, & Albanensis.

Perniciosa quidè extitit Albanæ Genti diuturnia Episcoporum disceptatio, qui dum in Diocesum confiniis vel tuendis, vel protrahendis altercarentur, pacis ordine perturbato, discordiæque fluctibus agitati, ipsas periclitantium Fidelium calamitates augebant, magna inter diffidia, majora adhuc pericula intendentes. Agnovit jam pridem ingruentia Provinciæ damna, Sacræ Congregationis de Propagandâ Fide eximia pietas, & provida mens ad Christianæ nata Reipublicæ bonum, charitatis zelo commota elegit suum commissarium, & Executorem Dominum Franciscum de Leonardis Archidiaconum Traguriensem, cui id negotii præcipuè incumberet, ut compositis diffidiis Diocesibus confinia

nia stabilirentur, & discordiæ damna mutuæ compositionis beneficio ab Episcopis compensarentur. Vir planè non probitate minus, quàm doctrinâ conspicuus, tantæ molis subjens Provinciam, post discussam locorum positionem, causæque momenta diligentî expensa maturitate, mutuïs compositionibus Episcoporum Sappatensis, Alexiensis, & Albanensis, singulis præfatis Diœcesibus confinia publico præscripsit instrumento, & compositis tandem discordiæ fluctibus, dissidiorum tempestates pax optata serenavit. At verò temporum revolutione obliterated pacis memoria, & speris à Successoribus Antecessorum saluberrimis transactionibus, & pactis, alteroque in alterius possessionem, vel intruso, vel intento, nova jurgiorum semina in dies progerminant, ideo ad illa evellenda, & radicitus extirpanda totis viribus intenti monemus, & hortamur prædictos Episcopos, Sappatensem, Alexiensem, & Dyra-chiensem Archiepiscopum, jura obtinentem Albanensis Episcopatus, ut miserti saltem crumenarum, suis, Fideliumque cervicibus ex novis imminentium altercationibus, concordēs, ac pacifici iisdem finibus, ac limitibus sistant, qui in præfatis instrumentis sub die 14. Decembris editis Merchignæ, & die 20. ejusdem mensis datis Sappæ anno 1638. continentur. Ne autem amissis aliquando, vel obliterated temporum injuria instrumentalibus litteris de conversis olim locis, & Ecclesiis nova oriatur dissensio, futuræ præbens occasionem discordiæ, juxta supradictarum tenorem litterarum declaramus, quod Ecclesiæ Sancti Georgii de Cuccullâ, S. Joannis de Bulgaris, S. Mariæ de Lasingaghi, S. Marci, & S. Venerandæ de Nchfellâ, S. Blasii, sive Alexandri de Selitâ ad ordinariam jurisdictionem Albanen-

banensis Episcopi pertinent Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Nderfandinâ, S. Alexandri supra montem Mereditarum, S. Mariæ, & S. Marci de Fandi vogoli, S. Demetrii de Fandi maꝛe, S. Pauli, & S. Stefani de Blinifcti, ex parte Orientali, curæ, & jurisdictioni Episcopi Alexiensis subjiciuntur, qui ex parte quoquè Occidentali Episcopalia jura obtinet supra Villam Debar-da in Parochiali Calameti, & supra Ecclesiam S. Nicolai de Cacarichi usque ad Foliettam majorem sitam in mediâ ferè Villulâ Cuculi. Villa Blinifcti etiam infra pontem à parte Orientis, & Meridie, Villa quoquè Trosciani, nec non Ecclesia S. Nicolai de flumine Calami, Ecclesiæ, & Villæ terræ spassi inter flumen Gona, & flumen, sunt, & intelliguntur jurisdictionis ordinariæ Episcopatus Sappatensis.

C A P U T V.

De Finibus Episcopatus Pullatensis.

UT illi quoquè scissuræ præviis occurramus remediis, quæ inter Episcopum Pullatensem, & Scurorum Archiepiscopum Serviæ administratorem futuræ dissentionis prænotat detrimenta, in communem Fide-
 lium perniciem, juxta antiqua monumenta, & concordia Populorum testimonia, declaramus, Pullatensem Episcopatum his esse finibus limitatum, his limitibus circumseptum. Ab Austro enim, sive Meridie Drinum flumen, & Posterippensem regionem habet pro termino. Qua vergitur ad Occidentem, & Septentrionem, Biscavo, & Calogero montibus circumscribitur. Qua verò spectat ad Orientem per fluvium Casterigium, sive Castranichium, aut Valbonam (tria enim nomina

hæc idem fluvius fortitur) à Regno Serviæ sejungitur .
 Monentur ergo præfati Pastores , ut suis contenti limitibus consistant , & mutuæ nexu concordiæ in pace ponant ea , quæ jure legitimo possident , perniciosam inter fratres discordiam declinantes .

C A P U T V I .

De Regione Posterippensi .

INter dissidentium hac tempestate Episcoporum molestias , Posterippensis Regio obtinet in calamitatibus Principatum . Tres illam Episcopi , Scodrensis , Sappatensis , & Pullatensis sibi vindicant , quisque suo juri integram student mancipare , dumque illi mutuis inter se certant jurisdictionibus , Posterippenses sacris destituti visitationibus , sine Duce , & Pastore velut Grex dispersus periclitantur ; magnis quidem persecutionibus , & ærumnis attriti , adversitatibus , & inopiis afflicti ; ne majoribus in posterum quoque lacerentur tribulationibus , optandum est à Sacrà Congregatione de Propagandâ Fide remedium . Interim , salvo semper consensu , & beneplacito Sedis Apostolicæ , & præfatæ Congregationis , nihil innovetur , sed prout modo res jacent , usque ad decisionem conserventur , ne , qui hoc brevi tempore nostræ visitationis soporatus est dolor , novis deinceps altercationibus recrudescat . Præsentem autem rerum constitutionem , mandantes edicimus , scilicet .

Villulæ Mescala , Massarecu , Scpori , Scelacu , & Gusta à Parocho Vierdæ Sappatensis Diœcesis administratæ , ab eodem quoque in posterum administrantur .

Scheldia , Gavosci , & Gagnola à Parocho Jubbani

Scodrensis Diœcesis curatæ, ab illo etiã deinceps curantur.

Tres tandem Villulæ Arra, Curthæ, & Villa, in quibus Patres Missionarii Toplanæ Pullatensis Diœcesis Parochialia obeunt munia, jisdem Patribus subjiciantur.

Sic igitur quisque ex præfatis Parochis in suis sistat juribus, & terminis, nec sub poenâ suspensionis alter audeat in alterius possessionem proflire sine consensu, & beneplacito Sanctæ Sedis, & Sacræ Congrégationis de Propagandâ Fide, cujus nutibus, & auctoritati, nostra quoque Decretâ devoto cordis obsequio subjicimus.

C A P U T V I I.

De Familiis Fidelibus, ex una, in alteram Diœcesim proficiscentibus.

AD radicem totius dissensionis modò est securis admovenda, quodque malè germinat, in Diœcesum confusionem, & jurisdictionum violationem, provido zeli fervore in securi, & asciâ excidendum. Frequens enim abusus obtinet, ut familiæ, quæ ex unâ Diœcesi brevi itinere proficiscentes, intra fines alterius Sedes figunt, sepelire soleant mortuos suos in sepulchro Patrum suorum, quod situm est in Parochiali Ecclesiâ, ex qua recesserunt, & præfatæ Ecclesiæ tanquam venerabilis tenaces antiquitatis, se in æternum unitos, & mancipatos Fideles profiteantur, ab ejus quoquè Parocho in administratione Sacramentorum omnimodâ pendentes subjectione, ita ut Parochus loci, in quo novi Accolæ commorantur, nullam in eos

exerceat jurisdictionem, hinc Diœcesum perturbatio, legitimi juris violatio, totaque emanat rerum confusio, in qua dum falx mittitur in messem alienam, novis subinde dissensionibus in agro dominico disseminata zizania succrescentem segetem opprimit, & bonum semen malè fata dissidiæ demoliuntur. Tanto igitur negotio, opportunis providentes remediis, edicimus, & mandamus Parochis omnibus, ut sub pœna suspensionis, & excommunicationis nulla Parochialia jura exercent in præfatas familias, quæ ex eorum Parochiæ finibus egressæ, illius curæ subjiciuntur, inter cujus septa commorantur. Novis interim Incolis locum sepulchri assignent Parochi in Ecclesiâ, vel Cemeterio, ne ex defectu sepulturæ eis suboriatum prætextus rerum ordinem subvertendi.

Ne autem cavillosâ interpretatione hujus Decreti executio retardetur, præter sancita in superioribus capitulis, hic apertâ individuatione alia controversa loca indigitantes, decernimus, ne imposterum Parochus Schiesi Sappatensis Diœcesis ullam Parochialem exercent jurisdictionem in familias existentes Barbulufci Scodriensis Diœcesis, nec ullus ex Parochis Alexiensis Episcopatus Parochialibus muniis fungatur in Villulâ Soli, quæ utpote sita in Scodrensi Diœcesi à propinquiori Parocho Trumfci inferioris administranda erit.

Omnes porro Coepiscopos nostros fraterni zelo amoris obsecramus, ut tandem aliquando discordiæ caput amputantes, ad aram mutuæ tranquillitatis, & pacis, insignia victoriæ reponant per exacta Decretorum executionem, hostias verè pacificas, immolaturi.

C A P U T V I I I.

De Ecclesiis, earumque cultu.

Ecclesia Domus est Dei, Domus orationis, in qua
 Matt. 21. 12. petentes accipiunt, quærentes inveniunt, & ipse
 Deus delicias suas cum filiis hominum constituens, ex
 excelso Solio Majestatis supplicantium vota exaudit,
 misericordiæ viscera aperit, & infinitos bonitatis suæ
 thesauros humano generi impendit. Miseris illam planè
 Apoc. 21. 2. coruscantem gloriæ splendoribus, sicut sponsam or-
 natam viro suo, cum Joannes quondam suspexerit; qui
 Pſal. 29. 10. sponſorum hucusque negotia tractavimus, sponſarum
 quoquè decorem curemus, & ea, quæ Domum Dei
 decet Sanctitudine in longitudine dierum colentes, ve-
 niremur.
 Pſal. 25. Decorem ergo Domus Dei, & locum habitationis
 gloriæ ejus digno venerationis obsequio diligentes de-
 cernimus, ut Ecclesiæ omnes, sive curatæ, sive non
 curatæ, post peracta sacrorum solemnia, obseratis cla-
 vi foribus teneantur, ne Divinæ Majestatis habitaculum
 per Parochorum (quod absit.) aliorumque in curiam,
 in speluncam latronum degeneret, & Sanctuarium
 Dei Turcarum, nec non animalium pollutione contami-
 natum sordescat.

Framenta, ligna, & alia hujusmodi in Ecclesiâ non
 ponantur. Tam intus, quàm foris parietes, cæteræ-
 que Ecclesiæ partes ab omnibus immunditiis expurga-
 tæ conserventur; etenim dum divinis addicta Templum
 obsequiis, ab omni turpitudinis nevo vindicantur, ipsa
 Sacrorum locorum pauperies, Fidelium devotionem Ec-
 clesiasticæ lucis candore adauget.

Prophana denique, & vaniloqua, quæ juxta Apostolum multum proficiunt ad impietatem, ab Ecclesiis eliminantur. Seculares congressus, concilia potissimum malignantium ad necem quandoque, & vindictam tendentium, ne prophanetur in terrâ Sanctuarium Dei, nullo rationis prætextu permittatur, imò totis viribus incumbant omnes animarum Pastores, ut ubi execrabilis viget consuetudo, per opportunam, & importunam prædicationem radicitus evellatur, & quidquid oculos Divinæ Majestatis offendere potest, præcul abigatur.

2. Timot.
2. 16.

Pfal. 88.

Ludi, & cantus non sacri inter Ecclesiæ septa non admittantur, nec detestabilis Secularium toleretur abusus, Sacramentum Pœnitentiæ, & Communionis, ante ipsos fores Ecclesiæ cantationibus, & saltationibus prophanis præcedendi, & subsequendi: hymnis enim, psalmis, & canticis spiritualibus illo salutis die attendere debent Fideles, ne ubi peccatorum venia, divinæ gratiæ ubertate impetratur, ibi divinæ ultionis justitia prophanitatum pravitate irriteretur.

Quo Sacrarum tubarum clangoribus ad Dei obsequium, Deiparæque Virginis devotionem Populus Dei magis, magisque incitetur, manè, meridiè, & vespere, campanæ, ubi sunt, pulsentur, Angelicam salutationem Populorum auribus insonantes.

Omnia denique, & singula, quæ ad Domus Dei cultum, & honorem pro temporum, & locorum qualitate conferre possunt, totis viribus curent Episcopi, cæterique animarum curatores stabilienda, memores, quamplurimos abusus, non tam Secularium præpotenti imperio, quàm nostræ ignaviæ vitio in Ecclesiæ dedecus irrepsisse, nostro id circo studio, industriâ, ac labore eliminandos.

Illud

Illud tamen præ cæteris studeant Populis insinuare, quod omnia ferè mala, quæ nos undique perturbant, sterilitas terræ, temporalium rerum penuria, prædationes, oppressiones, & reliqua calamitatum agmina, hinc potissimum ortum ducunt, quia Domus Dei Fidelium devotione, & frequentia deserta est: propterea, ait Deus, prohibiti sunt Cæli, ne darent rorem, & terra prohibita est, ne daret germen suum, & vocavi siccitatem super terram, & super montes, & super triticum, & super vinum, & super oleum, & super homines, & super jumenta, & super omnem laborem manuum

Ægei 1.

C A P U T I X.

De Altaribus sub dio positis.

ECclesiis temporum injuriâ collapsis, & vetustate consumptis, nec vel ob debaccantem Infidelium impietatem, vel ob Fidelium socordiam restauratis, nuda succedunt Altaria, erecta in titulum dirupti Templi, & veluti in signum Christianæ possessionis. Hæc porro urgente Fidelium devotione, & Catholicæ jurisdictionis necessitate, cum ad Sacra peragenda aliquibus diebus Festivis adhibeantur, divinis propterea addita Mysteriis, nefas quidè est, ab impuris violari, & veluti per abominationem desolationis contaminari. Cum autem præsentis pressuræ calamitas excitandæ à fundamentis Ecclesiæ modum non suppetat, possibilia utique præcipientes edicimus, ut vigili Episcoporum curâ, & sedulo Parochorum labore, præfata Altaria nudis saltem lapidibus, vel ligneis septis, ad collapsæ Ecclesiæ magnitudinem circumdentur, ne, facili immun-

dorum

dorum patente ingressu, Altare Domini profanetur.

Caveant Parochi Missæ Sacrificium super illa Altaria celebrare, quibus proxima, & penè contigua est pessima Turcici cæmeterii abominatio, utique desolatio-
 Matt. 24.
 15.
 nis, facta (proh dolor!) in loco Sancto Altaris Domini. Tales autem profanationes saltem quadraginta passibus distent ab Altari, in quo divina peragenda sunt Mysteria.

C A P U T X.

De Missa Parochiali.

CUM præceptum Domini sit, ne Fideles Festis die-
 bus laborent, operibus vacent mechanicis, & oc-
 cupationibus indulgeant prophanis, vtpote soli Deo
 per interiorum, & exteriorum cultum mancipati feriantes
 in illum potissimum curam omnem, ac sollicitudinem
 intendant Pastores, ut animæ sibi creditæ humanis
 curis expeditæ, divina Festis diebus meditentur be-
 neficia, tractent Sacra, orent; & adorent Deum in Spi-
 ritu, & veritate Missæ Sacrificium audientes. Propterea
 diebus divino cultui mancipatis, celebrent Parochi in
 Parochialibus Ecclesiis, dummodo velo obregantur,
 ad majorem Populi commoditatem, frequentiam, de-
 votionem, nec non ad Pastoralis officii in verbi Dei
 disseminatione, in tradendis Fidei rudimentis fructum
 uberiores.
 Exod. 20.
 Joa. 4.

At si velum Templi scissum est, & collapsa jacet Ec-
 clesia, tantum sereno Cælo, & quiescentibus ventis in
 eâ peragant Sacra Mysteria; diebus verò imbrum, &
 ventorum turbini obnoxii in decentiori loco Parochia-
 lium Aedium Parochialis ministerii munere perfungan-
 tur.
 Mar. 15.
 38.
 Quod

Quòd si in messi multâ nimia Villularum distantia sub duobus Parochis simul commorantibus, Fideli cetui eximat commoditatem ad Parochialem Ecclesiam; seu Ædem Festis diebus confluendi, nec novas erigendas Parochias Parochianorum patitur pauperies, dividant tunc Parochi labores, & seniore domi manente, junior ad distantia rura se conferat Missæ Sacrificium celebraturus, & cætera Parochialia exercitia diligentissimè peracturus.

C A P U T X I.

De Sacra suppellectili.

Hier.
epist. ad
Theoph.

Sacra supellex, utpote Altaris ministerio, & divino cultui mancipata, ea conservanda est munditiâ, ea colenda diligentia, quæ, & sanctimoniam participem, & Sanctitatis decet instrumentum: quamvis enim nullis humanæ pretiositatis splendeat fulgoribus, ex consensu tamen Corporis, & Sanguinis Domini, sublimi est Majestate veneranda.

Ideo satagant Parochi suæ creditam Fidei diligentissimè custodire, integram, mundam, & perpolitam servare, lineam frequenter abluere; digna fugillandi animadversione, quòrum incuriæ vitio, vestes sacræ penè sordescunt, & vasa Altaris Domini ab assueti nitore degenerant.

Ad prophanos illam usus nemo audeat accommodare, quamvis enim lacera sit, diversis tamen Altaris usibus poterit inservire; at si nihil omnino valet ultra, ne contaminetur ab hominibus, igni devoveatur.

Notulæ totius sacræ suppellectilis, illius potissimum, quam Sacræ Congregationis de Propagandâ Fide exi-

miâ pietas , & excelsus Religionis ardor generosa pro-
videt beneficentia , in statutis supra inventariis de bo-
nis Ecclesiæ conserventur , & ne assuetâ facilitate tam
vasa , quàm vestes , & alia hujuscemodi ornamenta de-
pereant , aut alio quovis audaciæ modo alienentur , in
singulis visitationibus Parochi de Sacrà Suppellectili red-
dant rationem Episcopis .

C A P U T X I L

De Cœmeteriis , & Sepulchris .

Sola membra Ecclesiæ Spiritus Sancti, quondam Tem-
pla in resurrectionem vitæ processura , Ecclesiasticæ
sepulturæ digna habentur beneficio , à quo quævis ar-
cenda sunt prophana , quævis indigna submoventur , ut
quemadmodum debitus honor , & cultus exhibendus est
Ecclesiis , ita , & Cœmeteriis sua quoquè conservetur
Sanctitas , rependatur Religio .

Quapropter Infideles , Hæretici , Schismatici , pu-
blicè excommunicati , qui viventes , nec Ecclesiam
Matrem , nec Deum habuerunt Patrem , ab Ecclesiasticæ
sepulturæ refrigerio canonicis sunt sanctionibus repellen-
di ; nulla enim participatio justitiæ cum iniquitate , nul-
la societas lucis ad tenebras , nulla illis est in morte
communicatio cum Fidelibus , quibuscum in vitâ nolue-
runt communicare .

Detestabilem quoquè consuetudinem aliis publicis
peccatoribus mortuis in iniquitate suâ , Ecclesiasticam
concedendi sepulturam , omnino execrantes , præci-
pimus , ne Parochi sub poenâ suspensionis ab officio,
jura sepulturæ , tam in Ecclesiâ , quàm in Cœmeterio
spontè , ac liberè indignis , & prohibitis , juxta cano-

nicas sanctiones tribuant cadaveribus ; graviores Ordinarii arbitrato pœnas subituri , qui per summum simoniacæ iniquitatis piaculum pecuniam , vel alia dona cujuscunque generis non verebuntur pro execrabili functione exigere , aut prætere.

Anathematis gladio feriatur , efferata quoquè secularis licentia , quam Fideles spretis salutaribus Episcoporum , & Parochorum monitis , & præceptis , sepeliendi in loco sacro præfata cadavera per vim sibi arriperent .

Execrabilem pariter consuetudinariam praxim funerals celebrandi , & ossa benedicendi mortuorum , qui decesserunt impenitentes in pravitate cordis sui , publico potissimum concubinario fœtore execrandi , nulloque juvandi Ecclesiæ suffragio , omnino damnamus , & Parochis , cæterisque Ecclesiasticis viris sub statutis supra pœnis indicimus , ne talia imposteriorum attentent : sordidas exactiones , & pro hujusmodi damnandis exequiis iniquas pactiones Episcopi ea , qua decet majori proprio reservata arbitrio , severitate studeant vindicare .

P A R S Q V A R T A .

C A P U T I .

De Parochis.

U NT Parochi animarum Pastores, in partes vocati Episcopalis sollicitudinis, in crediti Domini gregis custodia ex-cubantes, laborantes, desudantes. Hinc omnes piâ mentis trepidatione perpendant, quantæ dignitatis fasti-gium, quanti laboris onus subeant, ac ministerium, dignâ planè animadversione fugillandi sunt, qui præ-esse inhiantes, sibi solum prodesse, non aliis curantes, tanto villicationis debito mancipantur, tot animarum rei, quot per eorum negligentiam, seu prava cupiditatis exempla depereunt: pascentes enim semetipfos, lac comedunt, lanis operiuntur, & quod crassum est, occidunt, gregem autem Dei divinis legibus pascere, laudabilis vitæ exemplo enutrire, infirmum consolida-re, ægrotum sanare, contractum alligare, abjectum reducere, & quod perjerat, omnino negligunt quære-re; adeò ut dispersi greges nullis virentibus herbis vegetati, nullis pascuis pinguibus faginati, tanquam sine Duce, & Pastore, in cunctis aberrant montibus vitio-rum, & universo colle excelso voluptatum, facti in rapinam, & devorationem omnium bestiarum agri: hinc durissimum in reddendâ ratione villicationis iudicium, terribilis divinæ indignationis vox intonat: ecce ego ipse super Pastores requiram gregem meum de manu eorum, & cessare faciam eos, ut ultra non pascant gre-

Ezech.
33. 20.

Ezech. 5.
10.

gem, nec pascant amplius Pastores semetipsos, & libera gregem meum de ore eorum, & non erit eis ultra in escam.

Diligenter ergo cognoscant Parochi, vultum pecoris sui, suosque greges considerent, nec solum, quæ per reliquas Synodales sanctiones statuta, & ordinata sunt, dictis, & factis exactissimâ studeant complere observantiâ, sed quibus ministerio præsent, moribus quoquè, & laudabilis vitæ honestate adeò satagant eminere, ut in omnibus gravitatem, modestiam, ac Religionem præferentes, ad pietatem, ac Dei cultum Fideles alliciant, & non solum Sapientibus, sed, & insipientibus debitores, laudabilis vitæ exemplo Infidelibus quoquè laudandæ, ac venerandæ Catholicæ Religionis præbeant occasionem.

Quoniam verò per decentiam habitus extrinseci, morum honestas intrinseca ostenditur, ideo in exteriori vestium compositione, quantum Othomanica finit impietas, ideo procedant, ut non hujus Mundi, sed superni Regis militiam bajulare ab omnibus videantur.

Abstineant ab anulis, cæterisque exterioris indumenti phaleris, ne, dum hominibus appetunt videri clariore, publicæ se obtræcationis dentibus exponant.

Extra Montes potissimum, ubi nullum adest vitæ periculum, arma non deferant. In carne enim ambulantes, non secundum carnem militamus; nam arma militiæ nostræ non carnalia sunt, sed potentia Deo in captivitate redigentes omnem intellectum in obsequium Christi.

Caput non abradant, nec comas nutriant, in vertice tantum capitis clericalis tonsuræ signum in modum coronæ habeant, ut à Populo internis segregati charis-

Prov. 27.
23.

Ad Rom.
1. 14.

Concil.
Trid.
sess. 19.
cap. 4.

2. Cor.
10. 4.

matibus, externis quoque clericalis vitæ caracteribus segregentur.

Vestes quantum fieri potest ad nigri, vel violacei saltem coloris accedant qualitatem, ut qui Deo facti sunt Sacrificium, solum divini famulatus circumamicti vestimentis, Fidelibus saltem innotescant.

Ad Altare non accedant, Sacra peracturi Mysteria sine veste talari, quam vernacula lingua Dolamam vocant: quo enim propiores per incruenti Sacrificii oblationem divinæ absunt familiaritati, eo decentiori compositione supernæ inserviant Majestati.

In commissi gregis custodiâ assiduis excubant vigiliis, & ut egentibus Sacramentorum administratione celeri prospiciant auxilio, intra fines suæ Parochiæ continuam sibi habitationem constituent, nec, urgenti compulsi necessitate præscriptos fines transilire, nisi per tres, vel ad summum quatuor dies aberrandi facultatem assumant, viciniori Parocho propriæ curæ commendantes custodiam.

Recitent Divinum Officium juxta præscriptam methodum à Breviario Romano, nec facultatem sibi arripiant Franciscani Breviarii ritibus inherendi, quisquis enim suâ ministerii sorte contentus, in qua vocatione vocatus est, per statuti exercitii disciplinam, per absolvendi pensæ executionem immobiliter persistat.

Prophanas declinent solemnitates, quibus effrenata secularis licentia in commensationibus, & ebrietatibus, in cubilibus, & impudiciis, in contentione, & emulatione nonnullos Festos dies haud devotè celebrant, sed prophano ritu contaminant; quinimò in hac immanis præssuræ, quæ Provinciæ nostræ incumbit, calamitate, Episcoporum quoque curâ, & auctoritate to-

ris viribus satagant peccaminosam eliminare consuetudinem, & prudentibus monitis, & salutaribus præceptis Fidelibus insinuantes, tollendi abusus necessitatem, cum per illum, & ipsi in iudicium conveniant, & pretiosa quæque dantes pro execrandi cibo convivii, gemunt postmodum, & quærentes, nec inveniunt panem ad refocillandam animam, nec quod deterius est, piisque lacrymis prosequendum, habentes pecuniam vectigalium onere sublevandi, à Fide naufragant, & in baratrum Othomanicæ infidelitatis miserabiliter immerguntur, fitque eis mensa eorum in laqueum, in captivum, & in scandalum.

Tren. 10.
11.

Psal. 68.
23.

Rom. 11.
9.

Act. 4.
2.

Illas quoque mensas à Parochiali domo omnino eliminant, quibus Festis pariter diebus in aliquibus locis solet Populus propriis sumptibus manducans, bibens, & ludens, nulloque spirituali pabulo recreandus convenire; non enim æquum est, Parochos derelinquere verbum Dei, & ministrare mensis, nec proprias domos habentes ad manducandum, & bibendum, sacras Parochiales Ædes, in quibus potissimum Divina peraguntur Mystera, contemnere, & confundere eos, qui non habent,

Cor. 11.
22.

Non immisceant se negotiis secularibus, mercaturis potissimum, & aliis quibusvis negotiationibus illicitis, ac secularibus judiciis præsidentes, & criminales quoque causas judicantes, nullo modo dent operam. Tales enim, dum mundanæ vertiginis quotidie rotantur impulsu, à secularibus ulla vix ratio discernit. Possunt tamen, imò, & debent ea, quæ pacis sunt, procurare, jurgia, rixas, contentiones more patrio componere, cum Turcis de imminuendo tributivum onere, & sublevandâ Fidelium calamitate in summâ

Christianorum hominum charitatis, & idoneitatis penuriam agere, & contrahere.

Medicinam, & Chirurgiam non exerceant, animæ, non corporis se Medicos profitentes.

Avaritiam, pecuniæque cupiditatem, quasi omnium criminum radicem, evitent, nec ullam miseræ Parochianorum paupertati in extorquendis decimis violentiam adhibeant, ne sanguis Subditorum, de manibus eorum requiratur, imò erga eos, ne in apostasim prolabantur, suæ largientes misericordiæ viscera aperiant.

Munditiam cordis, castitatem corporis, tanquam præcipuam clericalis militiæ tesseram, ab omni nevo infamiæ illibatam conservent, canonicis Sacerdotes plectendi poenis, qui Sacrum dare, hoc est Sacrificium Deo offerre debentes, maligno se Spiritui non verentur per incontinentiam carnis victimam immolare.

Singulis saltem mensibus sacramentalis confessionis expiatione emundent conscientias suas ab operibus mortuis peccatorum ad inserviendum Deo viventi in Sanctitate, & justitiâ coram illo, Fidelibus quoque exemplum daturi frequentiori devotione ad Pœnitentiæ accedendi Sacramentum.

Heb. 9.

Nemo Parochos, vel Clericos ad turcica tribunalia citare audeat; cum enim Ecclesiastici hominis Ecclesiasticus Judex sit, ad solum Episcopale forum in dirimendâ inter Clericos, vel cum Clericis controversiâ accedendum est.

Quicumque in manu potenti, vel Turcarum brachio excelso suffultus in Parochiam se intruserit, aut ab Ordinario suspensus, vel aliâ Ecclesiasticâ innodatus censurâ, violenta Turcarum officia, directè, vel indi-

indirectè expostulaverit, excommunicationis pœnam incurrat, Romano reservatam Pontifici. Æquum enim est, ut qui summa imis per sacræ libertatis prophanationem contaminant, in infimam vilitatem degeneri abeuntes avdaciâ supremâ anathematis censurâ pro Ecclesiasticâ immunitate feriantur.

Monentur Episcopi, ut institutionem Parochorum ipsis scripto adhibeant, Ecclesiastici regiminis tutissimæ regulæ inhærentes.

Cùm nihil magis officiat animarum saluti, quàm ab illis gubernari, qui seipsum regere non possunt, curam omnem, ac sollicitudinem impendant Episcopi, ut ad animarum curam admittendi, obeundi muneris calcant rationem. Ad Sacerdotium provecti, Parochialis ministerii rudimenta deponant sub directione alterius Parochi, à quo officium suum ritè obire addiscant. Incautâ enim ducuntur præcipatione, qui curandi gregis inexpertes ad Parochialia provehunt ministeria, & sublato quandoque veterano Parocho, & emerito Duce, novum, ac omnino rudem in pernicionem animarum subrogant curatorem.

Conc.
Trid.

Omnium Synodaliū Decretorum Parochi habeant exempla, illaque oculis lustrantes, assidua quoquè mentis consideratione revolvant, & opere compleant: ipsorum verò incuriam, & negligentiam in observandis præscriptis sanctionibus, ubi nullas præscripsimus, discreto zeli fervore, Episcopi arbitrariis pœnis coercant.

C A P U T I I.

De Curatorum proventibus, eorumque recta, & economica administratione.

OMnia bona Ecclesiæ, vel ex decimarum solutione, vel ex prædiorum fructibus, vel ex alio quocumque capite in Parochiales proventus proficiscencia, peculium Christi meritò nuncupatur. Traditur enim Parochis, tum ad honestum eorum vitæ subsidium, & spiritualis sumptum ministerii, ut qui Ecclesiæ inserviunt, de Ecclesiâ quoquè vivant, tum ad Christi familiam in pauperibus, & egentibus alendis sustentandam. Id circo Parochus præter animas sibi commissas, Ecclesiæ quoquè facultates pervigili semper attentione gubernet, ne vel Ecclesiæ dissipator, vel, quod absit, pauperum jugulator per subtractionem alimenti videatur. 1. Cor. 9. 13.

Caveat sub anathematis comminatione quidquam ex bonis Ecclesiarum, sive mobilibus, sive immobilibus donare, vendere, aut alio quocumque modo, vel colore alienare, sed ea potius omni honestâ ratione augere, & Christi facultatum verè Custos dicendus, & Pastor fideliter studeat observare.

Ut autem in præsentî calamitatum congerie Parochialium Ecclesiarum, quantum fieri potest, consulatur indemnitati, & quæ supersunt facultates, majori conferventur cautione, decernimus, & sancimus, ut omnium bonorum, mobilium, seu immobilium, jurium, actionum, annuorum censuum, sive reddituum, cujuscumque Parochialis Ecclesiæ duo inventaria Episcopi auctoritate munitâ conficiantur, quorum unum apud Parochum,

chum , alterum apud Ordinarium conservetur . Episcopi verò in suis visitationibus sedulo inquirent , an intacta omnia juxta instrumenti tenorem existant ; quòd , si quid deesse compererint , recuperare studeant , & Parochi , cujuscumque alterius culpam , poenis vindicent severioribus .

Parochus , qui , vel vineam plantavit , vel alio quocumque modo bona Ecclesiæ auxit , impensi laboris gaudeat fructibus , nec nisi urgente canonicâ necessitate à Parochiali officio removeatur .

Post obitum Parochi Ecclesiæ Benefactoris , ejus secundum carnem hæredes , & propinqui , nihil audeant , de impensi sumptus ratione in Ecclesiæ bonis vindicare , vel præterdere , eorumque temerarios ausus Episcopi anathematis gladio compescant .

Quoniam verò in nonnullis locis , plures Parochi communi domicilio laudabiliter contenti , communis quoque spiritus unanimitate , quamvis in excolendâ vineâ Domini quandoque insudent , sæpius tamen ortâ inter eos contentione , quis eorum in æconomicâ administratione videatur esse major , dum de ambitu certant superioritatis , perturbato rerum ordine in perniciem confederantur christianitatis . Ne autem spirituale ædificium , quod charitate , & concordia coalescit , discordia maximè collabatur , præcipimus , & mandamus , ut præfati Parochi in communi domo communi mensâ visitantes , minores obsequantur majoribus , & qui diuturnioris servitutis merito cæteros antecellit , in æconomicâ quoque rerum administratione , ita antevertat , ut præter quotidianos necessarios sumptus , nec Inferiores , sine primi Parochi licentiâ , nec Superiores , sine Comparochorum consensu , quidquam audeant de com-

munibus proventibus dispensare, aut alio quocumque modo disponere, sed singulis annis, ut solent, qui supersunt fructus, pro ratâ portione eos fideliter studeant dividere, ut de cæterò charitas, quæ Deus est, individuae unitatis in eis teneat Principatum.

Quòd si Parochus in oculorum cæcitatem, vel in senilem ætatem, vel alium quemcunque morbum, potissimum lepræ inciderit, nec administrandæ composuræ fuerit, alius illi Parochus substituatur, cum quo cunctos fructus dividat, & propriæ necessitati provideat.

At verò, ubi Parochiales proventus adeò tenues existunt, ut duos Parochos non patiantur alendos, ne fenescente jam mundo, charitas quoquè refrigescat, cum omnes Parochi in uno spiritu unanimes, alieni quoquè casus ducti timore nobis exposuerint, se promptos, paratosque esse, miserrimæ Parochorum impotentium paupertati, singulis annis impendere, quidquid à nobis sancitum fuerit. Nos digno commendationis elogio, mutuae Parochorum misericordiæ viscera prosequentes, discretionis zelo decernimus; ut pro sustentando impotenti Parocho, cui Dominicus semel ager ab eo excultus per supervenientem Curatum, ad victum necessaria non valeat suppeditare, singulis annis, singuli Parochi viginti occhas, ut vocant, tritici, & quadraginta argenteos, aspras dicunt, Episcopi verò duplo magis subministrent, nec ad alios alterius jurisdictionis, nisi liberâ charitatis electione se extendant.

Matt. 24.
12.

C A P U T I I I .

De Alumnis Sacrae Congregationis de Propaganda Fide .

EA inest Sacrae Congregationi de Propaganda Fide de charitatis amplitudo, ut dum verae Religionis cultum longè, latèque per alias Mundi Nationes divino zeli fervore dilatare contendit, Albanæ quoque Genti ipsidem beneficentiæ commodis occurrat, potissima, in Collegiis sita, Albanæ juventuti bonis artibus, & disciplinis instruendæ, ad divinæ gloriæ augmentum, Patriæque salutem liberalitèr elargitur. At verò tantæ pietatis opus, cum nonnullis ab hinc annis per filios inobedienciæ, ab instituti sui ratione degeneres, inanium vilitate protextuum violetur, dignisque fraudetur fructibus, Alumnos monemus per viscera misericordiæ Jesu Christi, ut memores militiæ, cui nomen dederunt, peracto studiorum curriculo in Patriam properantes, nihilque cunctantes revertantur pro Deo, & Ecclesiâ pugnaturi, nec non animas prætioso Christi sanguine redemptas, protensisque manibus eorum opem implorantes, ab hostibus, & inimicis Crucis Christi pro viribus defensuri. Sciant se teneri, vitæ probæ, ac morum fulgore micantes, doctrinæ Evangelicæ, ac zelo animarum ardore flagrantés, veluti candelabra supra montium jugis sita, tenebras tam infidelitatis, quàm hæreseos viriliter dissolvere, & intra fines propriæ Provinciæ sistentes, in Divinis administrandis omnem laborem, studium, operamque pro animarum salute impendere. Hoc Deo voverunt, Sacrae Congregationi sponponderunt, ut propterea piaculum sit,

Urb. 8. in
Bul. rec.
Col. de
Propag.
Fide .

fit, doctrinæ uberioribus, bonorumque omnium ubertate impinguatos recalcitrare, & à promissâ vitæ ratione, veluti nullis juvandæ Patriæ legibus adstrictos, in viam efferatæ cujusdam libertatis prosilire.

Illos verò, qui post annorum feriem extra fines Provinciæ; nullo sulti Sacræ Congregationis beneplacito, propriæ tantùm commoditati indulgentes, adhuc non verentur commorari, si ratio officii, & debiti toties monitos, honoris, ac salutis negligentes, movere non potest, ut in Provinciam revertantur, moveat saltem Patriæ calamitas, moveat animarum salus, quæ per eorum absentiam deperdunt, justissimo Dei judicio de eorumdem manibus repetendæ.

Rogamus quoquè, & enixè in Domino obtestamur omnes, quotquot sunt, Archiepiscopos, & Episcopos, ut si quos hujus nominis Alumnos in suis Diocæsi-bus noverint delitescere, zelo zelantes pro penè desolatâ Domo Dei, in Patriam remittant, nullum excusationis locum, quæ sua sunt, non quæ Jesu Christi, quærentibus, ac falsis omnino prætextibus discriminum (quæ tamen pro animarum salute usque ad sanguinis effusionem subire tenentur) laborantibus, relinquentes.

Meminerint Alumni, instituti sui celsitudinem, nullius Parochiæ finibus circumscriptam, solo esse Episcoporum arbitrio limitatam; idcirco peculiari quodam subjectionis genere, Episcopis pareant, illucque exactissimâ promptitudine accurrant, quo ejus jussio vocat, necessitas major urget, & animarum salus, cui se perpetuo devoverunt, compellit; quicumque enim secus fecerit, sciat se innobedientiæ nota sigillandum, prætermissi quoquè debiti sui rationem Deo, & præfatæ Sacræ Congregationi redditurum.

C A P U T I V.

De Patribus Missionariis.

Missionariorum munus est docere, prædicare, & baptizare. Excelsum quidèministerium, quod in Apostolicis viris ardor perpetuus, labor immensus, zelus singularis, nullisque limitibus circumscriptus complet, ac perficit. Hinc militantis Ecclesiæ strenuū bellatores, Apostolorum vestigiis, ac laboribus inhærentes, cum vitiis, & concupiscentiis, cum inimicis Crucis Christi præliaturi, stare debent, succincti lumbos suos in veritate, & induti lorica[m] justitiæ, & calcati pedes in præparatione Evangelii pacis, in omnibus sumentes scutum Fidei, galeam salutis, & gladium Spiritus, quod est verbum Dei, & qui in hac Fidei palestrâ pro Deo, & Ecclesiâ militantes, animarum salutem, Religionis catholicæ incrementum, veluti pretiosa Christi trophea erigere jubentur, ad summos deinceps, ac verè Apostolicos labores, per hæc nostra Decreta excitantur: quidquid enim vel Apostatarum impietas, vel claudicantium iniquitas, vel cæterorum Christi Fidelium præstat detrimenti infirmitas, eorum præsertim opera mandamus restaurandum, quorum potissimâ curâ fieri debent prava in directâ, & aspera in vias planas, ut in se reversus, videat omnis homo salutare Dei.

Philip. 3.
18.

Eph. 6.
14.

Luc. 3,5.

2. Cor.
5.

Ne autem dum foris sunt pugnæ, intus quoquè appareant timores, ne illud primò curam omnem, & sollicitudinem intendunt Patres Missionarii, ut quidquid Apostolicæ conversationis lucem obtenebrare potest, pro viribus dissolvatur, & qui verbi ministerium extra gerunt,

gerunt, intra domesticos quoque parietes, solitum regularis disciplinæ nitorem illibatum conservent.

Quia verò qualibet victimarum oblatione melior est acceptabile Deo Sacrificium obedientiâ, in hujus Sanctæ, ac Religiosæ virtutis observantiâ potissimum Patres emineant, pendentés à nutu, & omnimodâ directione Patris Præfecti, & quo ejus urget auctoritas, illuc, exactissimâ accurrant promptitudine, nullis omnino excusationis prætextibus à præstandâ eximendi obedientiâ.

i. Reg.
cap. 15.
22v

In absentia Præfecti parem gerant morem ejus Vicegerenti, sive Vicepræfecto, quem ipse Præfectus in alias Regiones ex consensu Sacræ Congregationis de Propagandâ Fide aliquando profecturus, ex numero Patrum, non solum ætatis gravitate, aut diuturnioris merito servitutis, sed probitatis, Religionis, prudentiæ, cæterisque eminentem virtutum fulgoribus, eligat meliorem.

In quolibet hospitio, sive domo Missionis, obediant cæteri Præposito, sive Præsidenti à Præfecto, vel Vicepræfecto ad tempus assignato, illique in æconomicis subditi sint, nihil dando, vel accipiendo, aut habendo sine ejus jussione. In animarum verò curâ ambulent omnes cum consensu, in parî causâ, pares animos, ac labores impendentes, nec in excolendâ vineâ Domini ullo præcedentiæ, aut majoritatis ambitu efferantur; quinimò præcedentes domi auctoritate, præmineant quoque foris exemplo, aliis modum præbentes, animas pretioso Christi sanguine redemptas per incommoda, per discrimina, per vincula, per carceres, per ipsam quoque sanguinis effusionem à Demonis fraudibus eripiendi.

Non equitent juxta eorum regulæ præcepta sine necessitate, nec Medicinam, sive Chirurgiam exercent, sine Sanctæ Sedis indulto, ne dum aliorum curant infirmitates, ipsi in spiritualem morbum incidant gravio-rem; sciant tamen se animæ, non corporis Medicos esse, ac, indulgente quoquè licentiâ ad spiritualia potius, quàm ad terrena medicamina attendant, plus animæ, quàm corpori impendentes.

Ne inter Fratres, vel de Fratibus scandalum oria- tur, ut Serafica jura clamant, nemo tam in Baptismi, quàm Confirmationis Sacramento Patrini, vel Com- patris munere fungatur. Nec ritum primos tondendi capillos pueris, puellisque exercent: strictissimam enim Religiosæ vitæ observantiam Apostolici Missiona- rii officium, nec destruit, nec dispensat, imò perfe- ctam professionem perfectiori vocatione, & saluberio- ris instituti ratione ædificat, & confirmat.

Memincrint Patres, se Coadiutores esse Episcoporum; propterea communicato mutæ charitatis ardore, in procurandâ Dominici agri ubertate, manus dent Epi- scopis, illosque sincerâ verbi Dei disseminatione adju- vent in opus ministerii, in ædificationem Corporis Christi.

Non coarctentur tamen ab Episcopis ad examen pro confessione audiendâ, nec intra fines suæ Missionis ab eorum pendeant facultate, tam in exercendo munere Confessarii, quàm in obeundo prædicationis officio, cùm ab ipsâ instituti ratione, ac privilegio hujusmodi careant obligatione.

Præquam verò exponantur officio audiendi confes- siones à Patre Præfecto, vel ab alio, ad hoc specialiter Deputato, examinentur circa peritiam Albanæ linguæ,

ut

ut latissimæ messis, meritique campum tutissimo cursu,
& velut inoffenso percurrant pede.

Quòd in superioribus, & aliis sequentibus capitulis
de animarum curatoribus præscripsimus, idem quoquè
Patribus respectivè injungimus, ut rebus Religionis
graviter inclinatis, Apostolicos humeros supponentes,
reparent Domum Dei. Cumque juxta Apostolum, ver- Timot.
39.
bum Dei non sit alligatum, non tantùm sonet in Eccle-
siis, sed per rura, per campos, per privata pauperum,
domicilia eorum vox, labor, & prædicatio decurrat,
ne tepidus, aut frigidus Apostolicæ sententiæ experia-
tur severitatem. Vèh mihi si non Evangelizavero, quia 1. Cor. 9:
16.
dispensatio mihi credita est.

Apostolico ritu Villulas suæ subditas Missioni assiduè
lustrent, dispersas Catholici nominis reliquias invisant,
infirmos in Fide robovent, lapsos, & devios in viam
salutis revocent: & redeuntibus aliis domum, alii
quoquè in messem nimis amplam, opportuno, & con-
tinuo motu succedant: Sic enim de Christi vineâ as-
siduâ peregrinatione solliciti, venientes tandem venient
cum exultatione portantes manipulos suos.

Pater Præfectus Serviæ, & Albanix, semel in anno
per omnes Missiones, visitationis laborem extendat, &
Sacram Congregationem de Propagandâ Fide, de il-
larum statu, ac spiritali progressu juxta traditam Epi-
scopis methodum certioret.

Idem quoquè prestabit Pater Præfectus Macedoniæ,
bis tamen in anno verno scilicet, & autumnali tempore
Missiones numero pauciores lustrabit.

Uterque porrò charitatis discretionem permotus ne-
cessarias facultates Patribus, & potissimum longiori
viâ distantibus, communicet, ut subitis casibus op-

portuna applicentur remedia, ne dilato medicamine spirituale vulnus recrudescat.

C A P U T V.

De Schola Corbinensi, & Alexiensi.

INter cætera à Sacrà Congregatione de Propagandâ Fide collata beneficentiæ argumenta, illud quoquè numerandum est, quod provido zeli fervore externis studiis domesticam adjungens disciplinam, ad instituendos Clericos in viis Domini, & litterarum informandos rudimentis, scholam Corbinensem annuâ Magistro assignatâ pensione instituerit. Magna quidem hucusque ferè in obeundâ muneris sui ratione Gimnasiarchæ laborarunt negligentiam, sed in ipsis potissimum præteritorum bellorum incendiis omni penitus extincto fervidæ charitatis igniculo, tam salutaria Provinciæ exercitia fuere intermissa, Sacra Congregatio conceptæ spei expectatione fraudata, & ipsa Dyrachiensis Provincia doctrinam, & morum integritatem in Ecclesiasticis viris desiderans, alio deficiente instruendæ juventutis suffragio, per assiduitatem præfati Magisterii, remedia opportuna dolenter flagitare non desinit. Qua propter Corbinensi Ludimagistro præcipitur, ut debiti sui memor assiduâ sollicitudine injuncti ministerii pensum satagat absolvere, quo, & propriæ consulat conscientiæ, & Provinciæ egestati in summâ idoneorum Parochorum penuriâ, juxta piam mentem præfatæ Sacræ Congregationis succurrat. Methodum autem docendi talem retineat, & indispensabiliter observet.

Præter legendi intelligentiam, scribendi quoquè peritiam tradat discipulis, utrumque enim Parochialis

exercitii, ad quod talia tendunt studia, basis est, & fundamentum. Nec scriptionis rationem, veluti parva quæque despiciat; deficientes namque in hoc uno, nec latinæ linguæ studiis, nec Ecclesiasticâ Pastoraliqueunt informari disciplinâ: hinc deplorabilis rerum status, Parochorum lugenda inscitia, & Fidelium, qui ab idoneis propterea minimè reguntur, miseranda Magistrorum vitio oriuntur discrimina.

Postquam hæc prima documenta tradiderint grammatice rudimetis Juvenes informet, necessariâ latinæ linguæ cognitione imbuendos.

Affiduâ Cathedrisini explicatione, & harum Provincialium constitutionum lectione illos exercent, ut & Ecclesiasticos ritus cognoscere, & rectè animarum curam suo tempore possint ministrare. Hæc de litterariâ disciplinâ; pauca quidem, sed in magnos processura animarum progressus, si exactâ, uti debent Magistri, diligentiam observentur.

At pari sedulitate curandum est, ut Clerici in semita mandatorum Domini dirigantur, & forma gregis efficiendi, pietatem, Religionem, bonosque mores erudiantur.

Idcirco satagat, ut Festis solemnioribus, & singulis mensibus conscientiam aperiant, peccata confiteantur, & si per prudentiam, & ætatem habiles sint, & sacris Dominici Corporis dapibus reficiantur; modum quoque proprias conscientias exonerandi, & expurgandi illos edoceat, ut alienas quoque examinare addiscant.

Sabbato, vel alio commodiori hebdomadæ tempore libellum doctrinæ Christianæ memoriter cogat eos recitare, & per mutuas interrogationes de ipsâ omni poscenti reddere rationem.

Quod si Magister animarum curam exerceat, in Parochialium rerum ministerio, singulos Clericos pro suâ vice secum habeat, ut quod verbo illos edocet, opere quoquè complendo, modum Pastoralis officii, faciliori exempli methodo Clericis subministret.

Obtestamur autem in Domino, Venerabilem Fratrem nostrum Archiepiscopum Dyrachensem pro tempore existentem, ut pro debito Pastoralis officii, pro vineæ Domini ubertate, & commissi gregis securitate, tanti ponderis ministerio continuâ excubet vigilantia, ne assuetâ Magistri negligentia discipulorum progressus desideretur, & totius Dioecesis deploretur jactura. Super hoc quidem ejus oneratur conscientia, ut si Præceptor munus obire neglexerit, Sacram Congregationem de Propagandâ Fide certioret, quo defidii, & socordi alius idoneus, & muneri aptior sufficiatur.

Iisdem legibus pareat Ludimagister Alexiensis juxta piam mentem Reverendissimi Fratris Georgii Episcopi Alexiensis. Vegliæ institutus, eundem servet disciplinæ modum, eâdem invigilet sollicitudine, in ipsâ temporum necessitate, in Ecclesiasticæ disciplinæ jacturâ, & Ecclesiæ prodesse, & communi utilitati consulere piis studiis insudet, totisque viribus satagat, & incumbat.

C A P U T V I.

*De consulendo communibus Provinciæ
necessitatibus.*

INter cæteras Pastoralis officii sollicitudines, quibus incessanter præmimur, illa quoquè fortius nos angat, ut quidquid ad sublevandas Fidelium calamitates, Populosque tam Servix, quàm Albanix in Fidei sinceritate (quolibet semoto obscuritatis velamine) immobiles inviolatosque servandos, conferre potest, totis viribus amplectamur, & promovcamus. Sanè tot tributorum onera gravia, & intollerabilia, quibus Fidelium pauperies opprimitur, & non habentes, undè solverent, in baratrum Mahometicæ sectæ miserabiliter prolabantur, diruptæ Ecclesiæ, quibus restau-ratio ad decorem Domus Dei, per manum Turcarum præpotentem denegatur; Sacerdotum quoquè oppres-siones, & alia malorum agmina, quæ in Provinciarum confederantur jacturam, & Petri naviculæ partem, in-stantibus procellis debilitare videntur, à Reçtoribus quidèm potissima exposcunt remedia. Clamandum planè est in naufragii periculo constitutis, & præcibus ad Deum fufis dicendum: Domine salva nos, perimus, ut qui nostris iniquitatibus offensus, hæctenus in pup-pi dormitasse videtur, exurgat tandem in adiutorium nostrum, & dissipentur inimici ejus, imperetque ven-tis, & mari, fiatque tranquillitas magna. At qui nul-lius creaturæ suæ indiget ministerio Deus, vult tamen pro sua benignitate, humanis quoquè nos insudare coo-perationibus. Hæc itaque à Metropolitanò Archiepi-scopo Visitatore proposita, & maturè considerata, at-

Matth.
8. 25.

Pfal. 67.
1.

Matth.
8. 26.

tendens, statuit Sacra Synodus, ut ad Legatos Christianorum Principum Constantinopoli degentes expressâ idonei viri expeditione nomine Provincialis Synodi litteræ mittantur, eorum auxilia implorentur nostris malis opportuna. Sumptus necessarios, tam pro itinere, quàm pro quacumque rei exigentiâ, Archiepiscopis, & Episcopis singulis pro rata persolentur. Sperandum quidè est, Deum Optimum Maximum, in cujus manum sunt omnium potestates, & omnium jura Regnorum, quippe suscitavit Spiritum Cyri Persarum Regis, ut ædificaret ei Domum in Jerusalem per Christianissimorum instantiam virorum, zelo zelantium pro Domo Domini exercituum, Turcarum corda immutaturum in melius ad laudem, & gloriam ejusdem Omnipotentis Dei, decorem Domus ejus, Catholicæ Religionis incrementum, Fideliumque omnium salutem, & securitatem.

2. Paral.
35. 22.

CONCLUSIO.

OMnia, & singula pro muneris nostri, & injuriæ temporum ratione habita, & constituta Decreta, Sanctissimo Domino nostro Christi in terrâ Vicario, universalis Ecclesiæ Moderatori Maximo, infallibili Dogmatum Legislatore, & Judici, ea, qua in hac nostrâ Synodo legitimè congregata, debemus humilitate, genibus in obedientiam flexis, submittimus, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ omnium Ecclesiarum Matri, & Magistræ, nec non Sacræ Congregationi Cardinalium negotiis Propagandæ Fidei Præpositorum emendan-

danda , & corrigenda ad laudem Omnipotentis Dei , Fi-
deique propagationem toto animi obsequio subijcimus .

*Nos Vincentius Zmajewich Archiepiscopus Antiba-
rensis Serviae Primas, Visitator Apostolicus Alba-
niae definentes subscripsimus .*

*Ego Petrus Zumi Archiepiscopus Dyrachienfis assen-
tiens subscribo .*

*Ego Petrus Caragich Archiepiscopus electus Scupo-
rum assentiens subscribo .*

*Ego Georgius Episcopus Sappatenfis assentiens sub-
scribo .*

*Ego Nicolaus Uladagni Episcopus Alexienfis assen-
tiens subscribo .*

*Ego Antonius Babbi electus Episcopus Scodrenfis as-
sentiens subscribo .*

*Ego Marinus Gini electus Episcopus Pullatenfis as-
sentiens subscribo*

*Fr. Aegidius de Armento Praefectus Apostolicus Mis-
sionum Albaniae meo , & PP. Missionariorum no-
mine assentior .*

*Ego Fr. Franciscus Maria à Lycio Praefectus Apосто-
licus Missionum Macedoniae meo , & Missionario-
rum nomine assentior .*

*Ego Fr. Martinus à Gionima Minister Provincialis
meo , & Patrum de Observantia nomine assentior .*

Fr. Raymundus Gallani à Secretis .

IESVS CHRISTVS

Rex gloriae
Deus homo
Et Verbum
Christus
Christus
Christus
Christus ab
nos de.

uenn in pace
factus est
Caro factum est
Vincit
Regnat
Imperat
omni malo
sendat.

*Litteræ Instrumentales decisivæ Confinium
inter Episcopatum Alexiensem, &
Archiepiscopatum Dirrachensem.*

IN nomine Christi Amen. Anno à Nativitate ejusdem 1638. Indiçtionè 6. die verò 14. Decembris: Actum Merchigne Diœcesis Alexiensis, in Ædibus Episcopalibus solitæ residentiæ Illustrissimi, & Reverendissimi Episcopi Alexiensis, coram me Francisco de Leonardis Archidiacono Traguriensi, & in hac causâ Commissario, & Executore Sacræ Congregationis Eminentissimorum, & Reverendissimorum Cardinalium negotiis Propagandæ Fidei Præpositorum, nec non coram admodùm Reverendo Patre Hyacinto à Cespitello Minoris observantię Reformatorem Missionario Apostolico in Epiro, & coram infra-scriptis Testibus specialiter ad hoc vocatis, & rogatis &c.

Ibique personaliter constituti Illustrissimus, & Reverendissimus Dominus Frater Benedictus Ursinus Ragusinus Episcopus Alexiensis ex unâ parte, ac Illustrissimus, & Reverendissimus Dominus Frater Marcus Scura de Crojâ Episcopus Albanensis, ac totius Archiepiscopatus Dirrachiensis administrator universalis ex aliâ, spontè &c. voluntariè &c. per se, & successores suos omni meliori modo &c. devenerunt ad infra-scripta pacta, transactiones, & conventiones (salvo tamen semper, & quatenus opus fuerit, consensu, & beneplacito Sedis Apostolicæ, ac præfatæ Sacrę Congregationis Propagandæ Fidei) videlicèt. Cum diù controversum fuerit, & variæ lites, & dissidia interceserint tam inter ipsos supradictos Illustrissimos, & Re-

verendissimos Dominos Episcopos Alexiensem, & Albanensem, quàm inter eorum Prædecessores, nec hactenus ullo pacto componi, seu omnino definiri poterint super fines; & limites utriusque Ecclesiæ Alexiensis, & Albanensis à parte Orientis, & jura Episcopalia in diversis Ecclesiis, tam Parochialibus, quàm simplicibus infra eosdem terminos, seu fines existentibus. Cumque tandem supradiçta Congregatio de Propagandâ Fide, per espressas litteras sub data 24. Aprilis 1638. quarum executionem mihi supradiçto Archidiacono mandavit, ipsi Illustrissimo, ac Reverendissimo Domino Episcopo Albanensi commisit, ut observaret fines, & terminos, in folio sibi transmissio, descriptos, ac cederet Ecclesias in eodem folio enunciatas, juri, & jurisdictioni ejusdem Episcopi.

Tenor autem litterarum, & folii annexi sequitur. A tergo: Illustrissimi, & Reverendissimi Signori come Fratelli Monsignori li Vescovi Sappatensi, e d'Albania; intus verò: Molto Illustri, e Reverendissimi Signori come Fratelli. Essendosi in questa Sacra Congregazione esaminata con diligenza la differenza de confini, che hanno le Signorie Vostre con Monsignor Fra Benedetto Vescovo d'Alessio, è paruto à questi miei Eminentissimi Signori, che li confini notati nell'aggiunto foglio siano ben provati à favore del sudetto Vescovo d'Alessio, e che le Chiese nel medemo foglio nominate, s'appartenghino à quello; però non essendo bene, che le Signorie Vostre contendino più sopra li sudetti confini per lo scandolo, che possono ricevere non solo li Fedeli, mà gl'Infedeli ancora, e per altri gravi inconvenienti, che soglionosucceder da simili contese, e massime in cotesse parti sotto li Turchi, la medema Sacra

Congregazione desidera, che si quietino, & osservino li sudetti confini, e lascino alla detta Cura del Vescovo d'Alessio le Chiese nel detto foglio enunciate, sicure di fare cosa gratissima all'istessa Sagra Congregazione, e per fine me le offero, e raccomando. Roma li 24. Aprile 1638.

Delle Signorie Vostre come Fratello IL CARDINAL ANTONIO BARBERINO, Francesco Ingoli Secretario. Ad latus verò: Vescovi d'Albania, e Sappatense. Foglio: Confini della Diocesi del Vescovato d'Alessio. Dalla parte Orientale confina per parte del Mare con la Diocesi del Vescovato di Croja, mediante il Fiume Mätia, caminando per S. Giorgio di Cucula, trà il detto fiume Mätia, e Fandi, per San Nicolò di Massagni, e S. Maria di Laccigheghi, e deriva infino al Fiume Drino per drittura. Dalla parte Occidentale confina parimente con la Diocesi del Vescovato di Scuttari mediante il Pantano Casticuccia per mezzo la Villa di Cuculi, per foglietta maggiore, cioè Albero grande, in nostra lingua, d'Olmo, e di piu con il Vescovato Sappatense, mediante il Ponte della Villa di Blinifcti, e per luogo detto Stogh, cioè Sambucco, e per torrente detto Chisfoeba, e per Palumbo, e per S. Nicolò de Calami, & à drittura al Ponte di Lecca, e pure à drittura al viaggio detto Siffa, e deriva al Fiume Drino, per la costa di Monte negro tra Ballani, e Fandi picciolo, & Elia al Fium e Confni.

Chiese, che appartengono alla Diocesi del Vescovato d'Alessio contenute fra li soprascritti confini. Sanctus Nicolaus Alexii Cathedralis. Sanctus Georgius, e Sancta Maria de Castello; item Sancta Maria ultra flumen Monasterium. Sanctus Joannes de Rennense. San-

&ta Veneranda de Ballareni . Sanctus Nicolaus de Ca-
 charich . Sancta Eufemia de Calameti . Sanctus Salvator
 de Veliâ , Sanctus Joannes de Merchignâ , Sancti Cos-
 ma , & Damianus de Manthiâ . Sanctus Blasius de Sa-
 lumundi , Sanctus Demetrius de Dardâ , Sanctus Ale-
 xander de Bocchiano , & Gaibbi , Sanctus Nicolaus
 de Soimeno , Sancta Barbara de Pedanâ , Sanctus Geor-
 gius de Ficu . Sanctus Salvator de Rebico , Sanctus
 Georgius de Cuculâ , Sanctus Joannes de Bulgari ,
 Sancta Maria de Nderfandinâ , & de Blexis , Sancta
 Veneranda , & Sanctus Marcus de Nchtellâ , Sanctus
 Alexander supra Montem Miriditarum , Abbatia , San-
 cta Maria , & Sanctus Marcus de Fandi Vogoli , San-
 cti Demetrius de Fandi Mazze , Sanctus Paulus , & Sanctus
 Stephanus de Blinifeti , Sancta Maria de Sperdasâ , San-
 cti Georgius de Gianulâ , Sanctus Michael de Castagneti ,
 Sancta Crux ad Flumen Glomesichium , Sanctus Nico-
 laus de Flumine Calami , Sancta Veneranda de Rejà ,
 Sancta Trinitas de Schiesâ , & Sancta Maria Magda-
 lena de Barbatorum , & tandem aliæ quædam destru-
 ctæ , aliæ verò parvi momenti inter supradictos termi-
 nos Diœcesis Alexiensis .

Verùm cùm aliqua difficultas oriretur circa totalem
 executionem supradictæ commissionis Sacræ Congre-
 gationis , præcipuè circa nonnullas Ecclesias , quarum
 jura Episcopalia prætendebat idem Illustrissimus , &
 Reverendissimus Albanensis suos Prædecessores habuisse
 per immemorabilem possessionem , habita etiam accu-
 ratâ consideratione locorum , & Populorum , perpensis
 quoquè incommodis facillè emensuris , si ipsa adamus-
 sim , & integrè demandaret executioni , ob bonum pa-
 cis , & concordie tam ipsorum Illustrissimorum , & Re-
 veren-

verendissimorum Episcoporum ; quàm animarum illis commissarum , & ad vitanda scandala multoties hac de causâ ortâ , prædictus Illustrissimus , & Reverendissimus Albanensis , seu Crojensis , tanquam filius obedientiæ , sciens rem gratissimam facturum Sanctæ Sedi Apostolicæ , & Sacræ Congregationi de Propagandâ Fide , virtute ejus commissionis per se , & successores suos , spontè , & liberè cessit , & reliquit Curæ , & Jurisdictioni Illustrissimi , & Reverendissimi Domini Episcopi Alexiensis Ecclesias infra scriptas , videlicèt . S. Mariam de Nderfandinâ , S. Alexandrum supra Montem Miriditarum Abbatiam , Sanctam Mariam , & Sanctum Marcum de Fandi Vogoli , S. Demetrium de Fandi Mazze , S. Paulum , & Sanctum Stephanum de Bliniscti à Se , & à Prædecessoribus suis olim possessas cum omnibus prædiis possessionibus , juribus , & pertinentiis suis , itaut in ipsis habeat , & exerceat per se , vel per substitutos suos liberè , & pacificè , omnia , & quæcunque jura Episcopalia , tanquam proprius Episcopus , & Ordinarius earum . Ex alterâ verò parte Illustrissimus , & Reverendissimus Dominus Episcopus Alexiensis cessit , & reliquit eidem Illustrissimo , & Reverendissimo Domino Episcopo Albanensi , seu Crojensi omnia jura , rationes , actiones , & prætensiones , quas quomodocunque , & qualitercunque habuit , aut habere potuit supra Ecclesias Sancti Georgii de Cuculâ ; Sancti Joannis de Bulgaris , Sanctæ Mariæ de Lassineghi , Sanctæ Venerandæ , & Sancti Marci de Nchtellâ , Sancti Blasii , seu Sancti Alexandri de felitâ Parochialis , itaut sint , & intelligantur Jurisdictionis ordinariæ prædicti Illustrissimi , & Reverendissimi Episcopi , & Ecclesiæ Albanensis , seu Crojensis , cui perpetuò incorporatæ ,

& annexæ existant , ac præfatus Episcopus in eis omnia jura Episcopalia , licitè , liberè , & pacificè exercere valeat , nec ullo unquam tempore sub quovis quæsito colore possit hac de re à quocunque molestari , seu inquietari . Insuper supradictus Illustrissimus Dominus Albanensis , seu Crojensis promisit , & se obstrinxit curare , & facere , ut tam Ecclesiastici , quàm Seculares cedant , & relinquunt omnia prædia , possessiones , & jura quomolibet pertinentia ad Ecclesiam Abbatialem Sancti Salvatoris de Rebico adstringendo illos ad relaxationem dictorum bonorum per censuras Ecclesiasticas , & alias pœnas contentas in Sacris Canonibus contra invasores , & detentores bonorum Ecclesiasticorum . Et pariter ipse Illustrissimus , & Reverendissimus Alexiensis spondet , & promittit , se officio veri , & boni Pastoris functurum , in commonendis , & persuadendis Miriditis , præcipuè illis , qui Parochiæ Sanctæ Mariæ de Nderfandinâ subjecti sunt , ne hostiliter fines , & subditos ipsius Illustrissimi , & Reverendissimi Albanensis invadant , & versâ vice idem pollicitus est ipse Illustrissimus , & Reverendissimus Albanensis , ut subditi ipsorum quietè , & pacificè , sicut decet Christi Fideles , imposterum vivant . Nec quilibet dictorum Reverendissimorum Episcoporum possit ullo pacto facere exactiones , seu quovis modo se intromittere in Ecclesiis , seu Parochiis alterius , & ita promiserunt , & se in verbo veritatis adstrinxerunt exequi imposterum , & observare omnia , & singula præmissa sub obligatione in formâ Camerae Apostolicæ , & non solum hoc , sed omni meliori modo , & jure , volentes , & intendentes , ut pro expressis , & nominatis habeantur , omnia , & singula , quæ hic de Jure , seu de stilo Curiae Romanæ , & ad

majo-

majorem firmitatem, & validitatem hujus transactionis, & conventionis, exprimenda essent. In quorum fidem propriis etiam manibus se subscripserunt, die, mense, & anno, quibus supra.

Ita est Nos Fr. Benedictus Episcopus Alexiensis, qui supra manu propria.

Ego Fr. Marcus Scura Episcopus Albanensis, ac etiam totius Dirrachiensis Provinciae administrator, qui supra, manu propria.

Ego D. Marcus Gianfius fui praesens.

Ego D. Jacobus Jfsius Sacerdos fui praesens.

Loco ✕ Sigilli.

Ego Franciscus de Leonardis Archidiaconus Traguriensis, & Commissarius Sacrae Congregationis de Propaganda Fide, qui supra, de mandato etiam superscriptorum Illustrissimorum, & Reverendissimorum Dominorum Episcoporum hoc publicum transactionis instrumentum in hanc formam redegi, manuque mihi fida transcripsi, ac proprio sigillo, quo in similibus uti soleo muniui, & in fide me subscripsi.

*F. Hyacinthus à Cespitello Missionarius
Apostolicus Prosecretarius.*

*Litteræ Instrumentales decisivæ Confinium
inter Episcopatum Sappatensem, &
Alexiensem.*

IN Christi nomine Amen. Anno à Nativitate ejusdem 1638. Indictione 6. die verò 20. Decembris Actum Sappæ in Ædibus Episcopalibus coram me Francisco de Leonardis Archidiacono Traguriense, & in hac causâ Commissario Sacræ Congregationis de Propagandâ Fide, nec non coram admodum Reverendo Patre Fratre Hyacintho à Cespitello Ordinis Minorum strictioris observantiæ Missionario Apostolico in Epiro, & coram infrascriptis testibus specialiter ad hoc vocatis, & rogatis: ibique personaliter constituti Illustrissimus, & Reverendissimus Dominus Fr. Benedictus Vrsinus Ragusinus Episcopus Alexiensis ex unâ parte, ac Illustrissimus, & Reverendissimus Dominus Franciscus Blancus Episcopus Sappatensis ex alterâ, ob bonum pacis, & per modum pacificæ concordiæ, spontè &c. voluntariè &c. per se, & successores suos omni meliori modo &c. devenerunt ad infrascripta pacta, transactiones, & conventiones, salvo tamen semper, & quatenus opus fuerit, consensu, & beneplacito Sedis Apostolicæ, & præfatæ Sacræ Congregationis, videlicet: Cùm diù conversum fuerit, & variæ lites, & dissidia intercesserint, tam inter suprascriptos Illustrissimos, & Reverendissimos Episcopos Alexiensem, & Sappatensem, super fines, & limites utriusque Ecclesiæ, & Jura Episcopalia in diversis Ecclesiis, tam Parochialibus, quàm simplicibus, intra eosdem terminos, seu fines existentibus: cumque tandem suprascripta

dicta Sacra Congregatio per expressas litteras sub datâ 24. Aprilis 1638. quarum executionem mihi supra dicto Archidiacono mandavit, ipsi Illustrissimo, ac Reverendissimo Episcopo Sappatensi commiserit, ut observaret fines, & terminos, in folio sibi transmissio, descriptos, ac cederet Ecclesias in eodem folio enunciatas, Curæ, & Jurisdictioni Episcopi Alexiensis: Tenor autem litterarum, & folii annexi sequitur. A tergo: All'Illustri, e Reverendissimi Signori come Fratelli Monsignori li Vescovi Sappatensi, e d'Albania. Essendosi in questa Sagra Congregazione esaminata con diligenza la differenza de confini, che hanno le Signorie Vostre con Monsignor Fra Benedetto Vescovo d'Alessio, è parso à questi Eminentissimi Signori; che li confini notati nell'aggiunto foglio, siano ben provati à favore del sudetto Vescovo d'Alessio, & che le Chiese nel medemo foglio nominate, appartenghino à quello. Però non essendo bene, che le Signorie Vostre contendino più sopra li sudetti confini per lo scandolo, che possono ricevere non solo li Fedeli, mà gl'Infedeli ancora, e per molti gravi inconvenienti, che sogliono succeder da simili contese, e massime in coteste parti sotto del Turcho, la medema Sagra Congregazione desidera, che si quietino, & osservino li sudetti confini, e lascino alla detta Cura del Vescovo d'Alessio le Chiese nel detto foglio enunciate, sicure di far cosa gratissima all'istessa Sagra Congregazione, e per fine me le offero, e raccomando. Roma li 24. Aprile 1638. Delle Vostre Signorie come Fratello IL CARDINAL ANTONIO BARBERINO, Francesco Ingoli Secretario. Ad latus verò: Vescovi d'Albania, e Sappatense. Foglio: Confini del Vescovato d'Alessio. Dalla

parte Orientale confina per parte del Mare con le Diocesi del Vescovato di Croja, mediante il fiume Mâtia, caminando per S. Giorgio di Cucula, trà il detto fiume Mâtia, e Fandi, per San Nicolò di Massagni, e S. Maria di Laviheghi, e deriva infino al fiume Drino per drittura. Dalla parte Occidentale confina parimente con la Diocesi del Vescovato di Scuttari mediante il Pantano Casticuccia per mezzo la Villa di Cuculi, per foletta maggiore, cioè Albero grande, in nostra lingua, detto Olmo, e di piu con il Vescovato Sappatenfe, mediante il Ponte della Villa di Blinifâti, e per luogo detto Stogh, cioè Sambuco, e per torrente detto Chifobla, e per Palumbo, e per S. Nicolò de Calameti, & à drittura al Ponte di Lecca, e pure à drittura al viaggio detto Sisaco, e deriva al fiume Drino, per la costa del Monte negro tra Balani, e Fandi picciolo, e Talia, al fiume Cosmi. Chiese, che appartengono alla Diocesi del Vescovato d'Alessio contenute dalli sopradetti confini. Sanctus Nicolaus Alexii Cathedralis, Sanctus Georgius, & Sancta Maria de Castello; item Sancta Maria ultra flumen, Monasterium, Sanctus Joannes de Renesi, Sancta Veneranda de Baldreni, Sanctus Nicolaus de Cacarichi, Sancta Euphemia de Calameti, Sanctus Salvator de Veliâ, Sanctus Joannes de Merchigne, Sancti Cosma, & Damianus de Mâtia, Sanctus Blasius de Salomundi, Sanctus Demetrius de Dardâ, Sanctus Alexander de Bochiano, & Gaibbi, Sanctus Nicolaus de Zoimeni, Sancta Barbara de Pedanâ, Sanctus Georgius de Fico, Sanctus Salvator de Rebico, Sanctus Georgius de Cuculâ, Sanctus Joannes de Bulgari, Sancta Maria de Nderfandinâ, e di Blesci, Sancta Veneranda, & Sanctus Marcus de Nchtellâ, Sanctus Ale-

Alexander supra Montem Miriditarum, Abbatia, Sancta Maria, & Sanctus Marcus de Fandi Vogole, Sanctus Demetrius de Fandi Maŕe, Sanctus Paulus, & Sanctus Stephanus de Blinifati, Sancta Maria de Sperdasâ, Sanctus Georgius de Giunale, Sanctus Michael de Castagneti, Sancta Crux ad flumen Glomifichia, Sanctus Nicolaus de flumine Calami, Sancta Veneranda de Reejâ, Sancta Trinitas de Schiesâ, & Sancta Maria Magdalena de Barbiciori, & tandem aliæ quædam destructæ, aliæ verò parvi momenti inter supradictos terminos Diœcesis Alexiensis.

Verùm cum aliqua difficultas oriretur circa totalem executionem supradictæ commissionis, præcipuè circa nonnullas Ecclesias, & Villas, quarum jura Episcopalia prætendebat idem Reverendissimus Sappatensis, suos Prædecessores habuisse per immemorabilem possessionem, habita etiam accuratâ consideratione locorum, & Populorum, perpensis quoquè incommodis facillè emerſuris, si ipsa adamussum, executioni mandaretur, ad vitanda scandala multoties hac de causâ orta, prædictus Reverendissimus Alexiensis per se, & successores suos spontè, & liberè cessit, & reliquit eidem Illustrissimo, & Reverendissimo Episcopo Sappatensi omnia jura, rationes, & actiones, & prætentiones, quæ quomodocunque, aut qualitercunque habuit, & habere potuit supra Villam Blinifati infra Pontem à parte Orientis, & Meridiei, & supra Villam Trosciani Ecclesiam Sancti Nicolai de flumine Calami, & Ecclesias, & Villas terræ Spassi inter flumen Gona, & flumen Lumi, ita ut sint, & intelligantur Jurisdictionis ordinariæ prædicti Reverendissimi Domini Episcopi, & Ecclesiæ Sappatensis, cui perpetuò incorporatæ, &

annexæ existant, ac præfatus Episcopus in eis omnia jura Episcopalia, licitè, liberè, & pacificè exercere valeat, nec ullo unquam tempore, sub quovis quæsito colore, possit super his à quocunque molestari, seu inquietari. Ex alterâ verò parte Ipse Illustrissimus, & Reverendissimus Episcopus Sappatensis, tanquam filius obedientiæ sciens se rem gratissimam facturum Sanctæ Sedi Apostolicæ, & Sacræ Congregationi supradiçtæ, virtute ejus commissionis per se, & successores ejus spontè, & liberè, cessit, & reliquit curæ, & jurisdictioni Illustrissimi, & Reverendissimi Episcopi Alexiensis, & ejus Successoribus cæteras omnes Ecclesias in supradiçto folio annotatas, & præcipuè Villam de Bardagni nuncupatam in Parochiali Ecclesiâ Calameti cum omnibus prædiis, possessionibus, juribus, & pertinentiis suis, ita ut in ipsis habeat, & exerceat per se vel per substitutos suos liberè, & pacificè omnia, & quæcunque jura Episcopalia, tanquam primus Episcopus, & Ordinarius eorum, & ita promiserunt, & se in verbo veritatis adstrinxerunt exequi imposterum, & observare omnia, & singula præmissa sub obligatione in formâ Cameræ Apostolicæ, non solum hoc, sed omni meliori modo, & jure, volentes, & intendentes, ut pro expressis, & nominatis habeantur omnia, & singula, quæ de Jure, seu de stilo Curiæ ad majorem firmitatem, & validitatem hujus transactionis, & pacificæ conventionis, exprimenda essent. Ecclesiæ autem contentæ inter flumen Gloska, & flumen Luni Terræ de Spassi sunt, Sanctus Elias de Pistâ, Sanctus Joannes de Medulâ, Sancta Maria de Sancta Mariâ, Sancta Crux de Cruce, Sanctus Sebastianus de Villâ Ditanâ, Sancta Barbara de Schiejâ, Sanctus Stefanus, & Sanctus Demetrius de Spassi,

Spassi, Sancta Ruena de Monte Rueno, & si quæ aliæ sunt inter dictos terminos. In quorum fidem propriis manibus se subscripserunt, die, mense, & anno, quibus supra.

Ita est Nos Fr. Benedictus Ursinus Episcopus, qui supra &c.

Ita est Nos Franciscus Episcopus Sappatensis, qui supra &c.

Jo Lecca Lumeri Chierico fui presente.

Jo Marco Chierico fui presente.

Loco ✕ Sigilli.

Ego Franciscus de Leonardis Archidiaconus, & Commissarius, qui supra, auctoritate etiam supradictorum Illustrissimorum, & Reverendissimorum Episcoporum, in hanc formam hoc publicum transactionis instrumentum redegi, manu mihi fida transcripsi, proprio sigillo muniui, & me subscripsi.

*F. Hyacinthus à Cespitello Missionarius
Apostolicus Prosecretarius.*